

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Vasaris-February 21 d., 1924

437

No. 44

Senatoriai prieš
DenbyPlanuoja Rusų-žydų
valstybęJugoslavų sandara su
Italija

30,000 žmonių gresia badas

Republikonai senatoriai
prieš DenbyPataria prezidentui pašalinti
iš savo kabineto visus, įvel-
tus į aliejaus skandalą.WASHINGTON, vas. 20. —
Senatorius Lodge, republiko-
nų lyderis senato, pranešė pre-
zidentui Coolidge, kad republi-
konų organizacijos senato vis
labiau tvirtėjanti nuomonė,
kad valstybės prokuroras Dau-
gherty turės rezignuoti. Republi-
konai senatoriai turėję keletą
konferencijų, ir visi esą tos
nuomonės, kad prezidentas tu-
rės išvalyti savo kabinetą, pa-
šalindamas iš jo visus tuos, ku-
rie šiuo ar tuo budu įvelti
aliejaus skandalą.Kursių Rusijos Žydų
ValstybęPlanuojama visus Rusijos žy-
dus apgyvendinti Krimėje ir
duoti jiems autonomiją.MASKVA, vas. 19. — Bolše-
vikų valdžia pritaria naujam
sumanymui išristi "žydų klau-
simui" Rusijoje. Tasai sumany-
mas yra toks: visus Rusijos
gyvenančius žydus kolonizuoti
Krimėje, sudaryti žydų respubli-
ką, kuri budama Rusijos glo-
boje naudotųsi betgi pilna au-
tonomija.Cičerinas, Trockis, Kamene-
vas ir visi kiti komunistų ly-
deriai labai palankiai žiūri į
šitą sumanymą ir jie mano,
kad tai geras budas senajam
Rusijos "žydų klausimui" iš-
spręsti. Jų manymu, koloni-
zuoti Krimę ir artimiausias pie-
ty Ukrainos sritis nebūtų per-
daug didelio sunkumo, kada-
gi tos žemės netirštai dar ap-
gyventos, o gyvenančių tuose
plotuose žmonių labai mažai,
būtent 35 nuošimtį sudaro žy-
dai.Jau kiek ankščiau buvo da-
roma planas įkurti rusų-žydų
respubliką Baltgudijos plose —
Minsko, Vitebsko ir Mogilevo
gubernijų teritorijose, bet tasai
sumanymas paskui buvo už-
mestas, kadangi prieš jį visu
astrumu ėmė protestuoti ne tik
Baltgudžių komunistų parti-
ja, bet ir pačių žydų komu-
nistai. Dabar dėl kurimo rusų-
žydų respublikos Krimėje, žy-
dų komunistų partija laikosi
neitraliai.SANTIAGO, Čilė, Pietų Ame-
rika, vas. 20. — Čilės kabine-
tas, kurio priešakyje buvo jau-
nas liberalas Jose Maza, atsi-
statydino.Jugoslavijos su Italija
sandoraJugoslavai atiduoda Fiumę Ita-
lijai delto kad nori sandoros
su kaimynais.BIELOGRADAS, vas. 20. —
Jugoslavijos parlamentas 123
balsais prieš 21 šiandien patvir-
tino padarytą draugingumo su-
tarti su Italija, kuria einant ir
Fiume, del kurio iki šiol ėjo
ginčai tarp tų dviejų valstybių,
patenka atgal Italijai.
Formalis Fiumės prijungi-
mas Italijai įvyks šių metų
kovo 2 dieną.Užsienio reikalų ministeris
Ninčić, atsakydamas tiems, ku-
rie buvo priešingi tokiam nusi-
leidimui Italijai, pareiškė, kad
Jugoslavija norinti gyventi
sandoroj su visais savo kai-
mynais.30,000 žmonių gresia
bado mirtisNEW YORKAS, vasario 20.
Čianykštis Sulgrave Institutas
gavo iš Balfouro kablegramą,
kurioje prašo pagalbos Hebridų
salos gyventojams. Nepalaukęs
per dešimt mėnesių lietus su-
naikinęs visą paselį laukuose,
suaugę šiaudinius vietas gy-
ventojų škotų namelius taip,
kad gyventojai pasilikę be nie-
ko ir 30 tūkstančių žmonių gre-
sia visiškai badas.Sulgrave Institutas kreipėsi
į Rockefellerio fondaciją kvies-
damas ir tą organizaciją prisidė-
ti prie gelbėjimo nelaimingų-
jų. Taipgi laiškas pasiūsta pre-
zidentui Coolidge'ui.Senatorius Green arti
mirtiesBuvo netyčia prohibicijos agen-
to pašautas.WASHINGTON, vasario
20. — Senatorius Frank L.
Greene, kurs andais buvo nety-
čia prohibicijos agento pašau-
tas gatvėje, eina vis silpnyn. Jo
valandos jau turbūt suskaity-
tos. Po operacijos, kuri buvo
padaryta praėjus šeštadienį,
kad išimti kulipką iš galvos, jis
ėmė vis silpnėti. Prie mirštan-
čio atvyko iš Vermonto jo
žmona.

Papa dakoja amerikiečiams.

ROMA, vas. 20. — Papa Pius
XI pasiuntė šiandien laišką apa-
staliniam delegatui Washingto-
ne prašydamas, kad je vardu
padėkėtų amerikiečiams už tai-
kiamą vargą kenčiantiems Ve-
necijos žmonėms pašalpa.Kas sukūrė pasaulinį
karą?Įkirus klausimas, kuris turi buti
galų gale atsakytas.WASHINGTON, vas. 20. —
Senatorius Owen [iš Oklaho-
mos] išeitė senato rezoliuciją,
kurioje reikalaujama, kad
butų pradėta tirinėjimai tiks-
lu galutinai surasti, kas buvo
keltininkas, kuris sukūrė pa-
saulinį karą. Tirinėjimą turė-
ti vesti septynių ar devynių
žmonių "tardomoji komisija"
ir tie žmonės parinkti iš tokių,
kur neužima jokios valdžios
vietos.Dokų darbininkų streikas
tęsiasiLONDONAS, vas. 20. — Ang-
lijos dokų darbininkų streikas
tęsiasi. Šiandien prie streiko pri-
sidėjo dar keliamųjų botų ma-
šinistai.Kabineto nariai turėjo ne-
oficialų pasikabėjimą del strei-
ko, bet nenutarta daryti kokių
nors žingsnių.Susilaikę nuo streiko Bel-
fasto dokų darbininkai šiandien
irgi sustreikavo, atsakyda-
mi nešioti atnešančių Angli-
jon arba einančių svetur pašta.Southampton prie streiko
prisidėjo 7000, o Dalstone 1000
laivų taisytojų.Maistas Filipinuose
plečiasiSiunčiama kariuomenė maisti-
ninkams suvaldyti.MANILA, vas. 20. — Gau-
tomis čia žiniomis Kolorumų
neramumai plečiasi visų Min-
dano antkranti. Prie kolo-
rumų dedasi buriai puslaikinių
Manabų. Pulkininkas Ameri-
kos kariuomenės Bowers į vie-
tą neramumų pasiuntė daugiau
kareivių maistui gesinti.Rusų komunistai gavę
150,000 naujų nariųDarysį didelę kampaniją gau-
ti visą milijoną naujų parti-
jai narių.MASKVA, vas. 20. — Komu-
nistų partijos pranešimu, įvy-
kusioji kampanija tikslu gauti
partijai 100 tūkstančių naujų
narių davus gerų pasekmių:
daugiau kaip 150 tūkstančių
asmenų padavę aplikacijas, no-
rėdami įstoti partijon. Dabar
komunistų lyderiai žada pra-
dėti naują tokią jau kampani-
ją milijonui naujų narių gauti,
bet busią priimami tik darbi-
ninkai ir valstiečiai.Turkai verčia krikščio-
nis švęsti penktadienįKONSTANTINOPOLIS, Tur-
kija, vas. 20. — Konstantino-
polio policijos vyriausybė iš-
leido patvarkymą, kuriuo įsa-
koma, kad visos krikščionių
įstaigos švęstų mahometonų
šventadienius, kurie turkų yra
švenčiami penktadieniais. Krik-
ščionių mokyklos, kurios atsi-
sakytų tatau daryti, busiančios
sunkiai baudžiamos.Dvi amerikiečių laikomos
mokyklos, Roberto Kolegija ir
Amerikos Moterų Kolegija, ne-
norėdamos tokio įsakymo pil-
dyti, žada nuo vasario 22 d.
užsidaryti.Vokiečių geležkeliai — gera
garantija paskolaiEkspertų komisijos apskaičia-
vimu jie esą verti 25 miliar-
dų aukso markių.PARYŽIUS, vas. 20. — Eks-
pertų komisija, kuriai pavesta
iširti Vokietijos finansų da-
lykus, randanti, kad Vokiečių
geleželių turtas esąs vertas
apie 25 miliarus aukso mar-
kių [apie 5,950 milijonų doli-
erių Amerikos valiuta]. Komisi-
ja radus, kad Vokiečių gele-
žinkelių sistema jau labar esan-
ti geriausioj padėty ir todėl,
jos nuomone, ant viso to tur-
to galima duoti morgičių 10
miliardų aukso markių [2,380
milijonų dolerių].Ragina kurti Švietimo
DepartamentąWASHINGTONAS, vasario
20. — Nacionalės Švietimo Aso-
ciacijos teisių komisijos pirmi-
ninkas George T. Strayer krei-
pėsi į Kongreso Atstovų Buto
švietimo komisiją ragindamas,
kad Kongresas neatidėliodamas
imtų svarstyti įneštą Sterling-
Reedo bilių. Tasai bilius —
projektas įtatsymo, kuriuo ei-
nant būtų įkurtas federalinis
žmonių švietimo departamen-
tas.Linkolno rubai parduoti
iš aukejoPHILADELPHIA, Pa., vas.
20. — Vakar čia tapo iš aukei-
jono parduoti prezidento Lin-
kolno rubai, kuriais jis dėvėjo
laikui, kai žmogžūda John Wil-
kes Booth nukovė jį Fordo te-
atre, Washington, 1865 m. ba-
landžio 14 dieną. Parduota už
6500 dolerių.[Idomus dalykas, kad tarp
parduotųjų rubų esąs ir ploš-
čius, kurį Linkolnas dėvėjęs tą
naktį, kai jis buvo nužudytas.
Tuo tarpu Chicago Historical
Society turi senai savo žinioj
kitą ploščį, apie kurį jį sako,
kad tai esąs tikrasai Linkolno
devėtas laikui, kai prezidentas
krito iš žmogžūdos rankos. Kat-
ras gi judėjimai yra dabar tikra-
sis?]KIEK ŽMONIŲ CHICAGOJ
VAŽINĖJA GATVEKA-
RIAIS.Chicago gatvekarių kompa-
nijos inžinierius Charles West-
on išskaičiavimu, Chicago
mieste per vieną dieną apla-
mai gatvekariais ir elevatoriais
žmonės padaro 4,300,000 keli-
onių, neskaitant tų, kur savo
keliones padaro buss'ais ir auto-
mobiliais. Imant visą Chicago
gyventojų skaičių išseina, kad
kievienas gyventojas per metus
naudojas gatvekariais ir eleva-
toriais 356 kartus.AMERIKOS GELEŽKELIŲ
ILGIS.Jungtinės Valstijos turi 265
tūkstančius mylių geleželių,
arba apie 400 tūkstančių mylių
vienlanko geleželio.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, vasario 20 d., užsienio pini-
gų ne mažiau kaip už \$25,000 doli-
erį bankų buvo skaitoma Amerikos
pinigais šitai:
Anglijos 1 sv. sterlingų \$4.29
Belgijos, 100 frankų \$3.50
Danijos, 100 markių \$15.80
Italijos, 100 lirų \$4.28
Prancijos, 100 frankų \$4.15
Lietuvos, 100 litų \$10.00
Norvegijos, 100 kronų \$13.22
Olandijos, 100 kronų \$37.26
Suomijos, 100 markių \$2.62
Švedijos, 100 kronų \$26.13
Šveicarijos, 100 frankų \$17.31Norėjo nugalėti "Anti-
kristą"O del to sudegino dvi savo se-
seri ir nužudė savo tėvus.ST. PETERSBURGH, Fla.,
vas. 20. — Šryt policija suė-
mė 18 metų vaikę, Franką
McDowel, prisipažinusi, kad
jis nužudė savo tėvą ir moti-
ną, o metai atgal sudegines dvi
savo seseri.Vakar vakare jis pranešė
policijai, kad jo tėvai esą nu-
žudyti. Policija tuojau atvyko
į jo namus ir ištiesė rado tėvą
ir motiną lovoj negyvus. Kvo-
čiamas vaikas pasakojo, kad
jį esant namie staiga ka-
žin-kas trenkęs jam į galvą ir
jis apsvaigintas kritęs ant že-
mės. Kai po kiek laiko atsiga-
vęs, radęs tėvus lovoj, negy-
vus. Jie buvę nušauti. Rastą
betgi namie revolverį vaikas
prisipažino kad tai esąs jo. To-
liau klausinėjamas jaunas Mc-
Dowel papasakojo, kad metai
atgal jie gyveno Decatur, Geo-
rgijoje, ir ten sudugusios be-
miegant dvi seserys.Policijai pasirodė istorija
gana keista, ir ji paėmė vaiki-
ną aštresniam kvotimui. Savo
atsakimais jis ėmė labai pai-
niotis, ir pagalios prisipažino,
kad visa tai jis patsai padaręs.
Jis pasipasakojo policijai, kad
dar 12 metų budamas jis pa-
pildęs nuodėmę prieš Dvasią
Šventą ir nuo to laiko jis vi-
sados jautęs, kad jį šeimynoj
išsėdės Antikristas, kuris da-
bar reikėjęs nuveikti. Sekda-
mas savo vadaus balsą jisai,
metai atgal, nuėjęs naktį į
kambari, kame jo dvi seserys
miegojo, sulaukęs jų lovą ben-
zinu ir padegęs; ir jos sudegė.
Bet Antikristas matyt su jo-
mis nesudegęs. Vakar, kai tė-
vai nuėję gulti, Antikristas
vėl apvaldęs jį, ir jis paėmęs
revolverį nuėjęs ir nužudęs tė-
vą ir motiną, paleidęs į juos
penkis šovinius. Nes tai nebu-
vo jo tėvas ir motina, bet Anti-
kristas.Sužinojus su Dekaturo poli-
cija pasirodė, kad vaikiną pa-
sakojimas apie likimą savo
dviejų seserų yra teisingas:
metai atgal jos sudegė lovoj,
bet vietos policija jokiū būdu
negalėjo susekti, kaip tatai at-
sitiko, kas jas sudegino.Rado visą šeimyną
nužudytąPHILO, Ill., vasario 20. —
Keturių mylios nuo čia šryt
rado lavonus Juozo Whistle, 48
metų, jo žmonos ir dukters, 18
metų, išžudytų jų pačių namuo-
se. Ten pat gulėjo ir ketvirtas
lavonas, Louis Kuntzo, 45 m.
mėsininko iš Homer, Ill., Whis-
tlenės brolio. Šalia jo buvo
pamestas šautuvas. Spėjama,
kad Kuntzas nužudė savo švo-
gerį, seserį ir jų dukterį, o
paskui nusišovė.Ku-Kluxai susitaikė su
Herrino šerifuKu-Kluxai pašalina Glen Youn-
ga, o šerifas du savo padėje-
ju.HERRIN, Ill. — Tarp šerifo
Galligano ir Ku-Klux-Klano
įvyko taikos derybos ir jie su-
sitakė: Ku-Kluxai pasižadėjo
daugiau nebedaryti kratų, ieš-
kodami gyventojų namuose dek-
tinės, ir pašalinti savo apmok-
mą agentą, pasižymėjusį avan-
tiuristą Glen Youngą, o šerifas
Galligan pasižadėjo atleisti du
buvusiu savo padėjėju.Ateivybės
varžymasJohnsono bilius dar paaštrėjo
paskutinėje redakcijoje.

Rašo adv. Kl. Jurgelionis.

Sulig Johnsono imigracijos
bilium, kurs veikliausia gali tap-
ti įstatymu, imigrantai turės
buti egzaminuojami savo krašte
idant gavus Amerikos konsul-
leidimą važiuoti Amerikon.
Kam bus leista važiuoti, tas
gaus vizą ir "imigracijos certi-
fikata," su kuriuo galės be kliu-
čių anapus iškelti Amerikon
(tas dar betgi neduoda imigran-
tui garancijos, kad jis nepatik-
tų kliūčių šiaupus vandenyno).Šitas "imigracijos certifi-
katas" buvo bandoma įvesti kaip
pagerinimas imigrantų suskait-
ymo ir jų įleidimo Amerikon.
Iki šiol buvo skaitomi žmonės
Sulig naujoju įstatymu bus
skaitomi "certifikatai." Tas ga-
li beveik prašalinti reikalą de
portavimo ar sulaukimo de
kvotos išsibaigimo. Kas tik at-
važiuos su certifikatu, tas bu-
leistas, jeigu tik certifikat
bus teisingai gavęs.Pirmesniame Johnsono bi-
liaus projekte buvo pasakyta
kad "imigracijos certifikatas"
bus geras šešioms mėnesiams, t.
y., kad imigrantas gali išva-
žiuoti iš Europos į šešius mėne-
sius nuo dienos certifikato iš-
davimo. Bet paduotame prie-
mimui projekte pasakyta jau,
kad "imigracijos certifikatas"
būs geras tik dviem mėnesiams.
Tas jau visai panaikina tų "cer-
tifikatų" gerą pusę. Juk į du
mėnesius labai daugelis imigran-
tų negalės išvažiuoti ar tai del
susigrūdimo uostuose, ar tai del
ligos, ar tai del šeimyninių rei-
kalų, ar tai del tukstančių kitų
mažų ir didelių priežasčių. Su-
lig Johnsono biliaus nesunaudo-
tas certifikatas antru syk ne-
išduodamas.Ištikro, kada toks trumpas
laikas yra paliktas "imigracijos
certifikatų" sunaudojimui, tai
beveik nebereiktų kitokių su-
varžymų. Jau tas vienas, nesą-
moningas punktą gali nukirsti
imigraciją pusiau.Reikia pasakyti, kad Johnso-
no bilius toj redakcijoje, kokią
jis tapo paduotas atstovų butui,yra daug aštresnis negu to pa-
čio biliaus pirmieji projektai.
Pirmasis Johnsono biliaus pro-
jektas išrodo visai liberalis pa-
lyginant su paskutine jo redak-
cija, kokią jis turi buti priim-
tas už įstatymą.Tas dar padidina reikalą lie-
tuvams ir kitiems vėlesniems
Amerikos ateiviams kiek tik
galint raginti savo senatorius
ir kongresmanus, kad jie prie-
šintų šito biliaus priėmimui.
Šitas bilius, jei jis taptų įstaty-
mu, neabejotinai paniektų
gražią Amerikos svetingumo
tradiciją."Naujienu" vasario 12 d. nu-
meryje aš buvau padavęs rezolu-
cijos formą, kurią galima bu-
ty draugijoms priimti pareiški-
mui savo protesto prieš John-
sono bilių. Šiame numeryje ši
rezolucijos forma yra pakarto-
ta kitoj vietoj. Rezolucijos yra
siųstinos kongresmanams ir
senatoriams.Čia betgi reikia pabrėžti,
kad vienu rezolucijų jokiū bu-
du neuzteks pataisymui netei-
singo lietuvių kvotos apskait-
liavimo. Reiktų dar butinai prie-
rengti tinkamą raštą, parodą
kokios tikrai turėtų būti lietu-
vių kvotos, ir priduoti tas raš-
tas Washingtone į tinkamas įs-
taigas.

Prohibicija kavai ir arbatai

Nes ir kava ir arbata esą toly-
giai svaiginamasai gėrymas
kaip ir dektinė.MORRISTOWN, N. J., vasa-
rio 20. — Žinomasai išradėjas
Hudson Maximas nusisamdė ad-
vokatą Elmer Kingą, kuriam jis
pavedė per teismą iširti, ar
prohibicijos įstatymas nepri-
taikomas taipjau kavai ir arba-
tai, kaip kad dektinė.Maximas tvirtina, kad kava ir
arbata esą taipjau svaiginamie-
ji gėrymai, o todėl, jei prohibi-
cijos įstatymas draudžia ne-
gerti dektinės, jis turi drausti
ir kavą ir arbata.

ORAS

Chicago ir apielinkė. — Šian-
die giedra, bet šalta. Šiaurva-
karių vėjas.Saulė teka 6:38, leidžiasi
5:48. Mėnuo teka 6:52 po pie-
jis tapo paduotas atstovų butui,SIŪSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVONTo prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankaiNAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

Maskaradų Balius

\$50 DOVANŲ BUS DUODAMA \$50

Rengia

Lietuvių Katalikų Šv. Marijos Parapija

Del savo labo, taigi parapijoni ir parapijonkos, draugai ir draugės nepraleiskit to puikaus Maskaradų Balius.

Atsibus

Sekm. Ned. Vasario-February 24 d., 1924

Lietuvių Katalikų Šv. M. Bažnytinėj Sve.,
3501 So. Union Ave. ir 35th St.

Atsilankykite visi, jauni ir seni į šitą puikų Balių. Bus graži muzika, kur galėsite išgirsti ir pamatyti lietuviškų ir amerikoniškų šokių ir da laimėti puikių dovanų.
Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 50 centų.

Kviečia KOMITETAS.

LIETUVIŠKI DVASIŠKI

SUSIRINKIMAI

BETANIJOS BAPTISTŲ BAZNYČIOJ
ant Hoyne gat. tarp 35 ir 36 gat.

Susirinkimai bus kožną Nedėlios dieną
pradedant 4 val. po pietų

Prie to bus gerų giesmių ir muzikos.
Kalbėtojas Gerbiamas Kunigas

JONAS RODINAS

Giesmių Vadovas Gerbiamas Ponas

ANTANAS GILLIES

Širdingai užkvičiame visus lietuvius į šiuos susirinkimus. Ten išgirsite daug ko naudingo.

JEZUS SAKO:

"Atėikite pas mane visi Jūs vargingieji ir apsunkintieji, aš Jus atgaivinsiu. Imk ant savęs mano jungą ir mokinkites iš manęs, nes aš esmi lengvos dūšios ir nuoširdžiai pakarnus, tai rasite atsilį savo dūšioj." Ev. Sv. Mat. 11:28 — 29. Kviečia KOMITETAS.

AR JUS SERGATE?

Nors negulėjo lovoje, bet vos tik galejo dirbti. Ar tai jūsų skilvy, kraujas, inkstai, ar kiti svarbūs organai?

AR TAIP JUS JAUČIATE VYRAI
IR MOTERYS?

Ar jūs esate silpnas, skauda galvą, apie akis juodi lankai, nervuotas, užkietėję viduriai, reumatizmas, skaudėjimai puslės ir kitos chroniškos ligos? Ar jūs kas išgydė nuo senos jūsų ligos? Kiekvienas žmogus privalo žinoti stovį savo sveikatos.

PASITARKITE SU PASEKINGAIS
CHICAGO'S SPECIALISTAIS

Nėra ligos ar kitų kokių negalių tarpe žmonių kurių mes nežinotumė savo specializacijoje. Kaip specialistai, mes gydome greičiausiai, saugiausiai ir tikriausiai būdu. Mes atgausime jūsų sveikatą surasdami priežastį ligos. Musų gydymo kaina yra vidutinė. Pasitarimas ir egzaminacija pagal sutartį.

EUROPIEJISKOS GYDULĖS

Kraujo serum suteikiamas dykai. Vienas serumas suteikia palengvimą daugely atsitikimų. Atėikite ir pasikalbėkite su specialistu.

ILLINOIS SERUM LABORATORIES

Room 1113 — Capitol Bldg. pirmiau vadinosi Masonic Temple
159 N. State St.

Valandos 10 ryto iki 7 v. Nedėlij nuo 10 iki 1 v. po pietų.

ŽIUREKIT! ŽIUREKIT! ŽIUREKIT!

Jūsų paskutinė proga nusipirkti puikų Riverside lotą, 50x100, už labai žemą kainą, \$1000, įmokėti \$200, kitus po \$10 į mėnesį. Į tas kainas įeina suros, vanduo ir gatvės ištaisymas, užmokėta per mumis. Gera transportacija ir geras biznio distriktas šale.

Nesivėlinkit

Cia tiktai liko keletas tų lotų, jie parduodami greitai. Kuomet ateis šiltas oras, tie lotai pabrangs. Astiškite tuojau kuoponą.

Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 445.

Atsiųskite man informacijas apie Riverside lotus, be jokios man atsakomybės.

Vardas

Adresas

Sveikatos Dalykai

Valasnikas, tulzīs ir
Dr. Račkus.

Dr. Račkus "Drauge" paskelbė sekretą apie valasniko gydymą. Jisai liepia gauti gyvulių tulzīs, užkaist ant lengvos ugnies ir "karštoje tulzėje, kaip tik galima pakentėti, mirkyt nykštį apie 15 minučių". Tokiu būdu esą "užmuši valasniką ir nykštis pasveiks."

Tai, žinoma, yra nonsensas. Toks pat nonsensas kaip ir to paties Račkus gydymas per laiskus: jisai savo brošiūroje ("Brangink savo sveikatą") net sifilį gydo namie "be skausmo, be sugaišties, pats sau vienas" už 45 dolerius. O nuo gonorėjos, tai jisai žirnių duoda "už 100 žirnių \$3.00". Daug nereikia nė sakyti: kiekvienas žmogus žino, kad sifilis labai pavojinga liga, reikalaujanti patyrusio daktaro gydymo; visi žino, kad namieje šitą ligą pats neišgydysi. O gonorėjos žirniais dar niekas negydo ir nenorėtų gydytis žirniais.

Tas pats ir su vadinamu valasniku. Valasniku žmonės vadina bet koki puliavimą, bet kokią apkrėstą žaidimą, kuri paprastai greitai negija. Tokiuose atsitikimuose reikia žaizdą išvalyti, užmušti pulius gaminančias bakterijas — tada žaizda lengvai užgys. Tulzīs čia tiek reiškia, kiek žirniai gonorėjos gydyme. Sifilis ir gonorėja pūklauso toms ligoms, kurios kenkia ne tik sergančiam, bet ir visiems, kurie su juo susiduria. Sifilis ir gonorėja naikina tautą. Su šiomis ligomis visiems geros valios žmonėms reikia kovoti atsidėjus. Venerikai privalo gydytis moksliniu būdu, privalo skrupulingai pildyti kiekvieną daktaro patarimą, privalo saugotis nuo aprėtimo nekaltų žmonių. Tada Dr. Račkus turėtų žinoti.

Stebėtina, kad "Draugo" vedėjai, budami krikščioniškos dorovės skelbėjais, duoda Račkui kalbėti kas tik jam ant liežuvio užteina. Juk yra lietuvių daktarų, žinančių mediciną ir norinčių teisybę žmonėms apie ligas pasakyti. Vardan artimo meilės reikėtų pakviesti toksi daktaras, kuris teisybę žmonėms pasako, kuris vieton tulzīs pataria kas reikia daryti, kad žaizdos nepuliuotų, t. y. kad nebūtų vadinamų valasnikų. Medicinos daktarui kalbėti apie valasnikus ir rekomenduoti tulzį arba kokias nors pamazgas tiesiog gėda. Senovės burtininkai panašiai gydydavo. Gaila žmonių, kurie skaito klaidinančius raštus ir gaila redaktoriaus, kuris neatskiria burtininkystės nuo medicinos mokslo patarimų.

—Dr. A. J. Karalius.

Ginkluoti buriai.

Vilnius, 22—I. Vilniaus krašte pastaruoju metu priviso daug ginkluotų burių. Neseniai toks burys užpuolė vieną miestelį, kur padarė daug triukšmo ir išsivė porą lenkų miliecininkų. Sausio 13 d. tarp Ušos ir Oleknavičių (Naugarduko vadvadijos pasirodė kitas burys, kuris irgi išsivė iš pasienio punkto kelis policininkus. Lenkų laikraščiai rašo, kad buriai ateina iš Tarybų Rusijos.

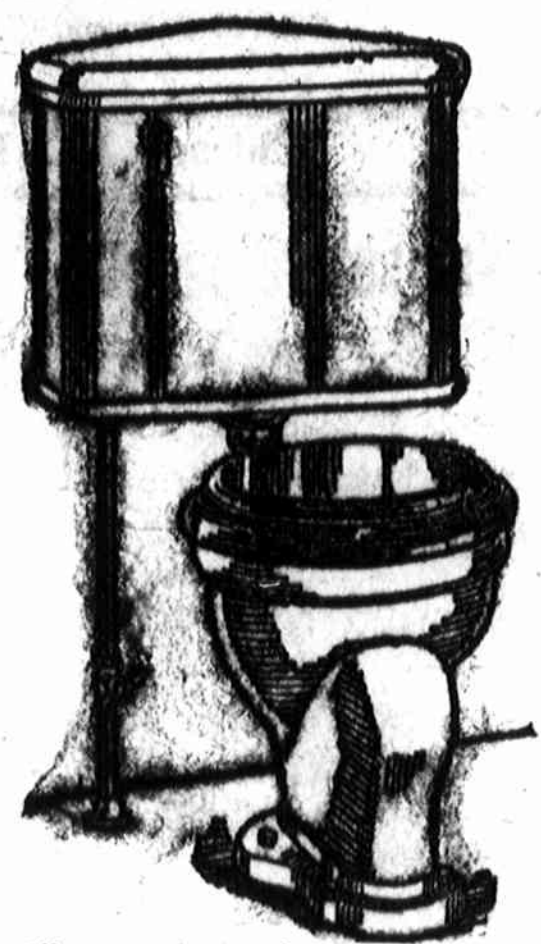
Del gero patarnavimo del jūsų plumingo ir apšildymo reikmenų pasimatykite su

M. LEVY & COMPANY

Nes jie yra atsakanti

Bile kokius apšildymo arba plumbingo reikmenis kuriuos jūs pirksite iš čia, jei nebusite užgandinti, tai mes noriai apmainysime juos arba jūsų pinigų gražinsime.

Duokite mums pa-bandymą

Bukite tikras, žiūrėkite tikro vardo ir vietos

M. LEVY & COMPANY

Kampas State ir 22nd St.

Telefonas Calumet 0645-1692

Atdara kiekvieną vakarą iki 7 val. vakare. Nedėlij iki 1 val.

Mes kalbame lietuviškai

Atsineškite su savim šį apskelbimą kuomet ateisite čionai pirkti

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių
Laikraštis

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIAIS

Kaina metams Jungtinėse Valstijose \$2.00

Pusei metų 1.00

Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00

Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ", kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

VARPAS

3251 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

Kalendorius!

Kiekvieno žmogaus gyvenime būtina yra reikalingas Kalendorius, kad turėti kaip informaciją: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kauptik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug eilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendoriaus kaina tik 25c. Tad prisiųsk pašto ženkliais, o Kalendorius Tamstai bus pasiųstas. "Sandaros" savaitinio laikraščio priemoneratą metams Amerikoje \$2.50, Lietuvoje 3.00. Kas užsirašys "Sandarą", tas gaus Kalendorių kaip dovaną.

SANDARA

327 E. St.,

So. Boston, Mass.

Pinigai

iš
Bridgeporto

LIETUVA

per
NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE
AKUŠERKA

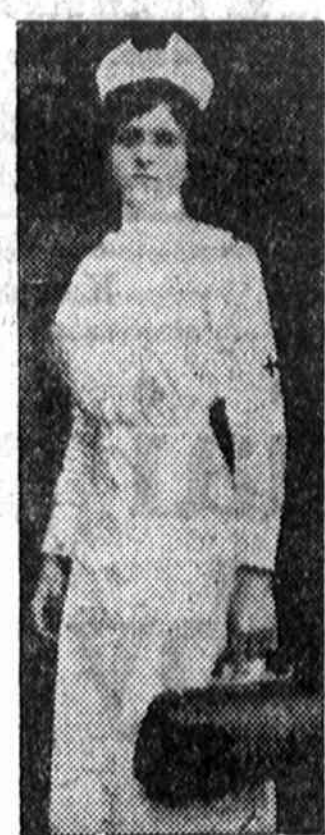
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensilvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokių ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dykų patarnas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS.

Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Tel.: Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvirtą.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telefonas Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redo ir Pėnydėj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teise-
mose. Egzaminuoja Abstraktus

ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,

Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus

lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestyje:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

JOHN I. BAGDZIUNAS

ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir
pardavimo Dokumentus ir įrašo juos.

7 South Dearborn Street

Room 1518 TRIBUNE BUILDING

Telefonas Randolph 3261

Vakara: 2151 West 22 Street

Telefonas Canal 1667.

S. W. BANES, Advokatas

Val. 9 A. M. iki 5 P. M.

Room 509 Chicago Trust Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Telephone Randolph 2300

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516

127 N. Dearborn St.

Telephone Randolph 5584

Vakara: 10717 Indiana Ave.

Tel.: Pullman 6377.

A. E. STASULANI

ADVOKATAS

Ofisai:

1703 Chicago Temple Bldg.

77 W. Washington St.

Tel. Central 6800

Cicero Panedėlio vak.

1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Bridgeport kitais vakara

3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530

Tel. Central 6390

Vak. 3229 S. Halsted St., Chicago.

Tel. Yards 4681

B. W. ANDERSON

Advokatas

30 metų patyrimo. Veda visas bylas.

Patarimai visokiuose dalykuose.

Padaroma legaliai popierai. Egzami-
nuoja abstraktus. Patentai, Tra-

demark. 189 N. Clark st. State 7729

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipio lietuvis, lietuviams visados
patarnauju kuogeriausiai

M. Yuška

3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

PRASALINO UŽKIEČIJIMĄ

Užkietėjimas vidurių yra paparas-
tas apsirėškimas ir jis negali palik-
ti neprižiūretas. FOLEY CATHARTIC
TABLETS yra geros veikmes ir
atneša greitą palengvinimą. Mrs.
Ellen Bethel, Clinton, Ala., rašo:
"FOLEY CATHARTIC TABLETS
yra geriausias gyduklas kokią aš ka-
da vartočiau nuo užkietėjimo". Par-
duodamos visur.

FOLEY AND COMPANY,
2835-45 Sheffield Ave.,
Chicago, Ill.

Didelis ir Puikus Teatras

Teatrališkas Kliubas Lietuva stato scenoje J. J. Zolpo keturių veiksmų tragedija

ČIGONAS RAZBAININKAS

Nedėlij, Vasario-February 24, 1924

Pradžią 7:30 val. vakare

SCHOLL HALL SVETAINĖJE

48 ir So. Honore gatvė

Gerbiamoji visuomenė, nepraleiskite šio puikaus perstatymo, nes šiame veikalė dalyvauja svarbiausioj rolėj ir pats veikalė autorius J. J. ZOLP, P. L. S. BAJORIUNAITIS ir kiti gebiausi lošėjai. Iš kal-
no galima tikėtis, jogei šis veikalas pilnai užganėdins kiekvieną atsi-
lankiusį, taip kaip ir kiti J. J. ZOLPO veikalai. Todel visuomenė
pasinaudokite šia nepaprasta proga.

Po teatru Lietuviški-Amerikoniški šokiai iki vėlumi.

Širdingai kviečia TEATRALISKAS KLIUBAS LIETUVA.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadieniai

Vasario 21, 1924.

Eilinis No. 46

Kad padarius šį Skyrių gyvą, interesingą; kad jame atsispindėtų visas Amerikos lietuvių socialistinis darbininkų judėjimas, visi tuo judėjimu suinteresuotieji ir galintieji rašyti kviečiami bendradarbiauti. L. S. S. kuopų sekretoriai tegul laiko savo priedermę visados pranešti organui, kas jų kuopos veiklama — apie kuopos susirinkimą, tarimus, sumanymus etc. Visi šiam skyriui raštai reikia adresuoti L. S. S. Sekretoriui A. Zymontui, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

Centro Sekr. A. Zymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Organizatorius J. Šmolelis, 10604 Ed-brooke Ave., Chicago, Ill.
Sekr.-lizin. P. Miller, 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius A. Kemėža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.

NARIAI:

A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
J. Degutis, 1521 N. Irving Ave.
J. Vilis, 1511 N. Wood St.
J. J. Čeponis, 4138 Archer Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Pirmininkas — F. Skamarakas, 6829 Calumet Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — A. Vilis, 2309 Powell Ave., Chicago, Ill.
Kasiterius — A. Kemėža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.
Finansų Sekr. — O. Banienė, 853 N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Knygius — J. Vilis, 1511 N. Wood St., Chicago, Ill.
Nariai — V. Mišeika, F. Tverijonas.

Jus, Draugai!

Muskegon, Mich., Saginaw Mich., Toledo, Ohio; Cleveland, O. ir Dayton, Ohio darbininkų domei.

Mes nedvejojame, kad tuose miestuose randasi desėtkai mūsų draugų, kurie protauja socialistiškai ir veda kovą už pakeitimą šios kapitalistinės sistemos socialistiškai.

Mes nedvejojame, kad ne visi žmonės užmiršta ką jie valgė vakar vakarienės. Ir todėl dar ne visi užmiršo K. Markso paliktą obelį: "Darbininkai visu šalių vienykės! Jūs nieko nepralaimėsit tik retėžius!"

Mes nedvejojame, kad tose lietuvių kolonijose randasi darbininkų, kurie noriai pristotų prie socialistų organizacijos, jei ten tokia rastųsi, bet patys pradėt darbą jie nedrįsta. Nedrįsta todėl, kad laike didžiųjų audrų siuntimo jų energija tapo užgauta ir veikimas apsiestojo. Šitos rūšies mūsų draugams mes pakartosim žodžius vieno žymaus Amerikos publicisto: "Bile kvailys gali padaryt klaidą, tačiau reikia protingo, kad prie klaidos prisipažintų!" Ir tai dar nėra vėlu.

Turėdama tai omenyje, L.S.S. 116 kp. ir nutarė kreiptis į lietuvių darbininkus, kad stvertųsi socialistinio darbo, organizuodami L.S.S. kuopas savose kolonijose ir plėstų socializmo mokslą tarp savo draugų darbininkų, kuriems nebuvo lemta pažinti socializmo mokslo.

Jūs kreipiamės, draugai darbininkai! Kapitalizmo tvarkos griuvimas neišvengtas! Vėliau ar anksčiau turės įvykti socializmo tvarka (kurios ir jūs patys taip trokštate, kaip ir mes). Bet kaip mes ją įvykšime, jeigu mes busim vienui ir nesuprasim busiančios tvarkos parėdymų? Kad sekmingai trumfuotų socializmo tvarka ant griuvančios kapitalistų sistemos, mes darbininkai turime but organizuoti po socializmo vėliava! Socializmo vėliava tapo įsilaikyta nesutepta ir didžiausiu audrų siuntimo meitais ir todėl socializmo mokslas privalo atidaryti šiandien kiekvienam darbininkui akis ir suteikt didžiausio pasitikėjimo visai darbininkų klasei.

Yra sąžmona, kad Možė-Maižius išvedė žydus iš skurdo ir nevalios. Bet buk tikras, brangus drauge, kad stebuklai dingę! Ir tamstos niekas neišliuosuos iš šios kapitalistų vergijos, jei pats neišliuosuos, o tai galima atsiekt tik tvirtai susiorganizavus į galingą Socialistų Partiją!

Draugai! Nelaukit nė vienos dienos, organizuokit L.S.S. kuopas savo kolonijoj, o jei negalima suorganizuot kuopą, tai tuojauš rašyk žemiau pasirašiusiam.

L.S.S. 116 kp. įgaliotinui: P. Kaušius, 1943—24th Str., Detroit, Mich.

Laiškas iš Rusijos

Pradedant atsiųskite iš didžiojo karo pasauliui vis labiau ir labiau aiškėja, kad galutinai atstatyti iširusį ukį galima tik vėl įtraukus ekonominio gyvenimo sukurin Rusiją. Pažinę, kasgi dedasi tuo tarpu Rusijoje.

Jau pėptinti metai Rusija valdoma komunistų partijos. Per tą palyginamą trumpą laiką valdančioji partija spėjo perleisti Rusijos liaudį per visą eilę socialių bandymų — per "žizn po kartočkę," per "komiteti bednoti," per "orientacija na seredniaką" etc., kol pagaliau 1922 m. privedė ją prie "nepo," prie taip vadinamosios "naujos ekonominės politikos." "Nepas" — tai laisva prekyba, denacionalizacija (grąžinimas savininkui) pramonės įstaigų, dirbtuvų, namų iki tam tikro butų skaičiaus etc. "Nepo" įvedimu komunistai prisipažino susibankrutavę savo pastango-se umai įvesti komunizmą. "Nepas" — tai dalinas palio-savimas gyvenimo iš dekretų vergijos. Ir palio-uotas gyvenimas umu laiku padarė tai, ko valdžia savo dekretais penkis metus nesugebėjo atlikti: miestai atgijo; nebesimatė daugiau aptuštėjusių langų-vitrinų; tramvajai pradėjo vaikščioti; traukiniuose keleiviai nuo stogų sulipo į vagonus; "miešėonikai" išnyko, kadangi krautuvės ir rinkos prisipildė maisto produktais; ukininkas truputį atsiduso nuo revoliucijų. Piliētis atsiduso ne tik ekonominiai, bet ir politiniai: čeka pakeitė G. P. U. (Valstybės Politinė Valdyba), kuriai gi bepaliktos tik politinės funkcijos. Valdžia pasilikio savo žinioj tik stambiają pramonę, gi konkurencijai su "nepu" tapo įsileisti "gumai" (valstybinės universalinės krautuvės) ir trestai. Nežiūrint į tai, kad privatinės prekybos ir pramonės įstaigos buvo apkrautos didžiausiais mokesniais — ančdeliais, liuosieji nuo tų mokesnių "gumai" ir trestai vistiek negalėjo konkuruoti su privačiomis prekybos ir pramonės įstaigomis. Privatinės įstaigos turėjo — lobo, geresnieji "gumų" ir trestų tarnautojai bėgo į privates, kur kas geriau apmokamas įstaigos. "Gumuose" bepasilikio arba negabūs, nesumanys tarnautojai arba mėgėjai pralobt savintis valstybių turtą. Dabar dauguma "gumų" ir trestų tarnautojų pasodinta kaltinamųjų suolan. Valstybės tarnautojų ir darbininkų gyvenimo sąlygos pasidarė nebeapkenčiamos. Vasarą 1923 darbininkas ir tarnautojas, vitės laikotarpį likviduot turtą — baldus. Ir taip vienu rankos mostelėjimu sunaikintas vėl vienas socialių bandymų etapas.

Cion pažymėtina tatau, kad tie areštai įvyko apsilankiant su 1922—1923 m. dekretais patvirtintais teisės principais: pilsailei turtas ir butai galėjo buti konfiskuojami tik — teisimui nusprendus. Todėl, kad sumažinus tų įvykių įspūdį, jau po įvykių išleistas dekretas, kuriuo privalo visi namų komitetai ir valdybos sekti savo gyventojų asmeninį gyvenimą ir pranešti G. P. U., kas gyvena plačiau, negu jis galėtų gyventi iš gaunamosios algos, tas bus areštuotas, teismas prie uždarytų durų spėsias jo kaltumą, kuriam pasitvirtinus, teisiamajam busi pasiulyta išvažiuoti iš aukščiaui minėtų miestų. Gi įvažiavimas Maskvon tuo dekretu labai apribuotas: tik partijos, profesinės sąjungos ar įstaigos komandiruotės teduoda teisę apsigyventi Maskvoj.

Tokie tuo tarpu pasirodė kilusios komunistų tarpe opozicijos vaisiai. ("S. D.") — Buves, "Kazino" ir kt. užlaiko Maskvos Sovietas, kuris gauna 85% jų pelno.

Deržinskis oficialiai skelbė, kad

Be patsių streikų įvykimo faktas pačių komunistų tarpe pagilino jau seniau esantį nuomonių skirtumą deliai tikslin-gumo Centro Komiteto veda-mosios politikos. Opozicija, taip vadinamoji "darbininkų demo-kratija," priešaky su Trockiū, Preobraženskū, Sapronovu ir kt. pradėjo smarkią akciją prieš partijos C. K., prieš "apar-tėjikus," prieš diktaturą C. K., centralizmą etc. Trockio straipsnis "Naujas kursas" iš-nešė visa tatau spaudon. ("Prav-da"). Opozicija prikiša parti-jos C. K. galutiną nuo darbi-ninkų atsitolinimą, suburo-kratėjimą, užpildymą valdžios aparato senais valdininkais bu-

rokratais. Patsai valdžios aparatas esąs supuvęs, visur kyšiai, protekcijos etc. Darbinin-kas per formalybų sienas ne-beprieinas prie valdžios. Esą įvestas tikras buržuazinis reži-mas. "Nepas" galutinai užnuo-dijęs atmosferą: tuo tarpu, kai darbininkai streikuoja dėl duo-nos karnio, reikalauja iš val-džios pragyvenimo minimumo, — tuo tarpu "nepmanai" ne-beįmano kaip lėbauti, resto-rantuose užia per kiau-ras nak-tis, briliantuose blizgą ir šilkū čiuzą; klibuose šimtais tukst-tančių aukso esą pralošiamai". Visų tų biau-rumų kaltininkas esąs komunistų partijos C. K. Ir opozicija griežtai reikalauja pakeist politikos kursą. Reika-lauja prileist valstybės kury-bos darbo plačias darbininkų mases, duoti laisvę pačioj ko-munistų partijoj tvertis auto-nomingoms frakcijoms — gru-pėms. C. K. neturis įsakinėti, bet tik nurodymus duoti. Už tokių nuomonių skleidimą Trockis čekistų vadinamas oportunistu, menševizmu pra-našu.

Diskusijos tiek smarkios

ėjo, kad rodėsi — šit įvyks skilimas partijos. Kai kurie ma-nė, kad jis jau dabar nebeiš-vengiamas. Tik įvyko kita kas. Sausio 8 d. "Izvestija" didelė-mis raidėmis pranešė, kad Trockis susirgęs ir gydytojų esą pripažinta reikalinga jo sveikatos pataisyumui umai vykt Kriman. Kitas opozicijos lyderis Preobraženskis tuo pa-laiku gavęs įsakymą umai iš-važiuoti rektorij Tomsko uni-versitetan. Visi kiti opozicijos nariai išsiuntinēti į Rusijos pakraščius. Nugalėtojai Kame-nevas, Zinovjevas, Stalinas ga-li ramiai laukt susivažiavimų partijos ir S. S. R. sovietų, šaukiamų š. m. sausio mėnesį.

C. K. taip apsidirbęs su opo-zicija kai kuriuos opozicijos nurodymus priėmė domēn. Tik įvykino juos senu 1918 m. bu-dui: vieną naktį buvo mobili-zuotos visos G. P. U. jėgos ir areštuota apie 4,500 pačių tur-tingųjų "nepmanų". Turtas areštuotųjų konfiskuojamas, pinigai, brangenybės, butai — perduodami Maskvos sovieto žinion (Petrapij-Petrokomu-nos, kitur — atatinkamos įs-taigos žinion), patys areštuo-tieji išsiunčiami arba į Narim-ską (Sibiras), Solovki arba pa-siuloma pačiam areštuotajam išsirinkt ištėrimo vietą, be Maskvos, Petrapijo, Odesos, Kievo, Charkovo ir Dono Ros-tovo. Jų dokumentai siunčiami vietinės G. P. U. žinion, gi pa-tiems ištėrimams duoda-mas veltui pravažiavimo lapas iki ištėrimo vietos. Geriau-siu atveju — leidžiama savai-tės laikotarpį likviduot turtą — baldus. Ir taip vienu rankos mostelėjimu sunaikintas vėl vienas socialių bandymų eta-pas.

Metas iš metų, diena iš die-nos vienodai pasikartojantis ž-moniškose sąlygose darbas dar-ko ir drasko darbininko sielą. Vienintelis saulės spindulys, ku-ris keičia jo gyvenimo vieno-dumą, yra poilsis. Bet ir jo trum-pas liuoslaikis nesuteikia darbininkui ramybės. Jo men-kas uždarbis neleidžia darbinin-kui turėti atsargos, kurią jis ga-lėtų sunaudoti kultūros reika-lams. Gi galimas ateity priver-stinas nedarbas grąšina jam su-naikinti ir tą atsargą, kurią ji-sai butų pasigaminęs.

Butas, kuriame darbininko šeima gyvena, neturtingas... ne-švarus. Tik butinos reikmenys daiktai, kurių iš paskutinių pi-nigų jisai įsigijo, čia matyti, bet ir tai nepakankamas skaičiūje. Fabrikų turtinga gamyba nieko neduoda tamsioms darbininkų kamarams. Jokio grožio pėdsako, kursai sužadintų jo gyven-tojo širdyje džiaugsmą. Butas yra tik apsaugos pastogė nuo audrų, lietaus, nuo tamsių, šal-tųjų nakčių, kur ilgo darbo iškan-kintas kunas gauna sau poilsio vietą jėgų naujam darbui. Visa skaitlinga šeima miega vienoj iš didelių plačiai sukaltų lentų lovoje. Šis butas negali buti po-šio vieta išskankintam kunui ir sielai. Koksaai gi žmogus priva-lo buti tas, kuris gimė ir išau-ga jame?

Kapitalizmui augant tapo ne tik vyrai, bet moters ir vaikai — visa darbininko šeima išna-u-dojo bei pavergimo objektu. Išsivystė formalė prekyba vai-

* Klubus, kaip "Ermitažas", "Kazino" ir kt. užlaiko Maskvos So-vietas, kuris gauna 85% jų pelno.

** Deržinskis oficialiai skelbė, kad

Proletariato sielos bruožai

Socializmas ir proletariatas — dvi pagrindinės sąvokos bu-simojo aušros pasaulio. Sunku yra įsivaizduoti sau proletaria-tą be socializmo arba socializmą be proletariato, kaip ir veikian-tį įrankį be tikslo arba tikslą be įrankio jam pasiekti. Prole-tariatas be socializmo bespalvis, neturintis bet kokių nors ryškių bruožų socialės fizionomijos, tai yra milžinas molio kojomis, be-jėgis milžinas, nustojęs viso to, kad gaivina gyvenimą, stiprina jėgas kovoje už gyvenimą. Pa-veržti proletariatui socializmo idėjas reiskia išplėsti jam jo kovojančią sielą, jo plakančią širdį iš jo galingojo raumens kuno, reiskia paveržti gyvenimo instinktą. Koksaai tragizmas — žmogus be sielos!...

Ne mažiau tragizmo rasime mes socializme be proletariatu. Kokios vertės gali buti tos so-cialistinės idėjos be jėgos, kuri jas skelbia, paduoda joms jų įveikimo kryptį ir pasiryžusi yra jas įgyvendinti!... Aišku, kad be tos jėgos socialistinės idėjos taptų tuščia utopija, fantazija be jokios vertės gyve-nime. Kiekviena idėja, kuri reiškia pretenzijų užkariuoti ateitį privalo surasti sau gyvą jėgą, kuri kovotų už tos idėjos įgy-vendinimą. Ši jėga socializmo idėjų pasaulyje yra proletaria-tas.

Kokios rūšies ši jėga, kuri so-cialiam gyvenimui duoda tam tikrą turinį, kas yra proletaria-tas, kokie jo sielos bruožai, — yra klausimas, kurį mums rei-kalinga išaiškinti, jeigu mes no-rime daugiau išigilinti į socia-lizmo esmę.

Viena, kas mums aišku, tai tas, kad proletariatas turi daug savybių, t. y. skiriasi nuo visų kitų visuomenės luomų, nes jis vienas reiškia viešai neapykan-tą ir nepasitenkinimą esama ekonomine bei sociale tvarka ir jo norai siekia per to visuome-ninio surėdymo ribas. Proleta-riatas pasiryžęs yra kovotį ne tik už pagerinimą socialių, ka-pitalizmo pagimdytų santykių kapitalizmo ribose, kaip padidi-nimas darbo užmokesnio, su-trumpinimas darbo valandų, bet už pilną pasaulinį esamo socialio pasaulio ir vieto-ję jo įkurimą naujo pasaulio, ku-rio vardas — socializmas.

Metas iš metų, diena iš die-nos vienodai pasikartojantis ž-moniškose sąlygose darbas dar-ko ir drasko darbininko sielą. Vienintelis saulės spindulys, ku-ris keičia jo gyvenimo vieno-dumą, yra poilsis. Bet ir jo trum-pas liuoslaikis nesuteikia darbininkui ramybės. Jo men-kas uždarbis neleidžia darbinin-kui turėti atsargos, kurią jis ga-lėtų sunaudoti kultūros reika-lams. Gi galimas ateity priver-stinas nedarbas grąšina jam su-naikinti ir tą atsargą, kurią ji-sai butų pasigaminęs.

Butas, kuriame darbininko šeima gyvena, neturtingas... ne-švarus. Tik butinos reikmenys daiktai, kurių iš paskutinių pi-nigų jisai įsigijo, čia matyti, bet ir tai nepakankamas skaičiūje. Fabrikų turtinga gamyba nieko neduoda tamsioms darbininkų kamarams. Jokio grožio pėdsako, kursai sužadintų jo gyven-tojo širdyje džiaugsmą. Butas yra tik apsaugos pastogė nuo audrų, lietaus, nuo tamsių, šal-tųjų nakčių, kur ilgo darbo iškan-kintas kunas gauna sau poilsio vietą jėgų naujam darbui. Visa skaitlinga šeima miega vienoj iš didelių plačiai sukaltų lentų lovoje. Šis butas negali buti po-šio vieta išskankintam kunui ir sielai. Koksaai gi žmogus priva-lo buti tas, kuris gimė ir išau-ga jame?

Kapitalizmui augant tapo ne tik vyrai, bet moters ir vaikai — visa darbininko šeima išna-u-dojo bei pavergimo objektu. Išsivystė formalė prekyba vai-

na vargo prislėgti tėvai suve-davo savo vaikus į dirbtuvių kie-mą. Vyriausis iš vaikų turi vos tik 12, 10, o gal net 8 ar 7 me-tus. Dirbtuvių savininkas išsi-renka sau iš burio tinkamiaus-ių ir sveikiausių jam reikalin-ga skaičių ir verčia juos pusdy-kiai dirbti lygiai su suaugusiais darbininkais nepakeliamus jiems darbus. Šie nelaimingi maži sutvėrimai nuo šios dienos atsiveikina ant visados nuo gražios gamtos pasaulio, ruksta dumuose ir čia gyvena savo ge-riausias dienas iki mirties. Jis miršta suklūbęs po savo darbo našta. Liuosybę ir gyvenimo grožį jisai paliko laiminges-niems už save sutvėrimams... Moters dažnai turi parduoti ka-pitalizmui ne tik savo jėgas, bet ir savo garbę.

Koks tragingas vaizdas! Vie-nintelė gyvenimo šventovė, ku-ri darbininkui privalėtų palikti neliečiama, darbininko šeima, tampa sugriauta iš pamatų ka-pitalizmo slibino. Tėvas, motina, vaikai — visi jaučia sunkią ka-pitalo leteną. Išskankinti sun-kiomis darbais jie ir namie ne-gauna paguodos. Nė viena švie-si mintis nebeaplanko jų sielos, neapykantos ir nepatenkinimo kupini jie krinta ant kietų lo-voš lentų ir užsimiršta sunkiu miegu. Taip eina diena iš die-nos. Tokiose gyvenimo aplinky-bėse darbininkui ne tik nepa-liks laiko bet kokiam kultūros bei sielos gyvenimui.

Štai aplinkybės, kuriose užgi-mė ir išaugo mūsų dabarties proletariatas.

* * *

Kokie gi kiti bruožai galėjo gauti sau vietos proletaro sieloj apart neapykantos ir nepasiten-kinimo esama sociale bei ekono-mine tvarka. Mes visai nepriva-lome stebėtis jo revoliucine griovimo dvasia. Tai reikštų pa-rodyti permažai supratimo apie tas gyvenimo apystovas, kurio-se išaugo šis dabarties milžinas — proletariatas. Proletariatas nuo pirmos užgimimo dienos yra ištremtas iš jam, kaippo žmo-gui, priklausančio pasaulio į pa-niurusius požemio urvus, kuomet kita visuomenės dalis puo-tauja, džiaugiasi ir linksminasi soti ir visa kuo patenkinta. Kol proletariatas dar buvo mažas kudiķis, jo balsas iš požemių bu-vo vos girdimas... Bet augo pro-letariatas, augo jo neapykan-tos, nepasitenkinimo garsas ir šiandien visi girdi ir pažįsta tą garsą.

Proletariato siela yra revo-luicinga. Proletariatas nesupran-ta kompromisų su buržuazija; jis nemato sau tinkamo gyveni-mo kapitalistinės tvarkos ribo-se, jis reikalauja pilno panaiki-nimo dabarties visuomeninio su-rėdymo pagrindų ir reiškia no-trumpas liuoslaikis nesuteikia darbininkui ramybės. Jo men-kas uždarbis neleidžia darbinin-kui turėti atsargos, kurią jis ga-lėtų sunaudoti kultūros reika-lams. Gi galimas ateity priver-stinas nedarbas grąšina jam su-naikinti ir tą atsargą, kurią ji-sai butų pasigaminęs.

Butas, kuriame darbininko šeima gyvena, neturtingas... ne-švarus. Tik butinos reikmenys daiktai, kurių iš paskutinių pi-nigų jisai įsigijo, čia matyti, bet ir tai nepakankamas skaičiūje. Fabrikų turtinga gamyba nieko neduoda tamsioms darbininkų kamarams. Jokio grožio pėdsako, kursai sužadintų jo gyven-tojo širdyje džiaugsmą. Butas yra tik apsaugos pastogė nuo audrų, lietaus, nuo tamsių, šal-tųjų nakčių, kur ilgo darbo iškan-kintas kunas gauna sau poilsio vietą jėgų naujam darbui. Visa skaitlinga šeima miega vienoj iš didelių plačiai sukaltų lentų lovoje. Šis butas negali buti po-šio vieta išskankintam kunui ir sielai. Koksaai gi žmogus priva-lo buti tas, kuris gimė ir išau-ga jame?

Kapitalizmui augant tapo ne tik vyrai, bet moters ir vaikai — visa darbininko šeima išna-u-dojo bei pavergimo objektu. Išsivystė formalė prekyba vai-

mui nepasitikėjimą, reikalauja kontrolės ir priežiūros, paga-liau reikalauja sau vietos prie valstybės vairo ekonominiam gyvenimui tvarkyti.

Tuo metu, kai proletariatas pasiryžęs yra kovoti prieš da-bartinį ekonominį gyvenimo su-rėdymą, jis reikalauja sau lais-vės spaudoje, tikyboje... prieš-nasi bet kokiām autoritetui, tra-dicijoms. Proletariato siela yra prieš spekuliaciją dangaus gery-bėmis, kuriomis gudriai žaidžia visokio plauko klerikalai, steng-damiesi užpildyti darbininko jaučiamą gyvenimo tuštumą ir pasilaikyti savo rankose vald-žią. Klerikalų spekuliacija ilgą laiką buvo ir net dar iki šiol te-bėra kapitalizmo reakcinių vi-suomenės sluoksnių įrankiu prieš proletariatą ir bendrai prieš ekonominiai vargstančią žmonijos dalį tikslu laikyti ją pavergta, apgauta...

Proletariatas stovi prieš bur-žuazinį pasaulį kupinas jam grėžtų reikalavimų. Iš proleta-riato sielos turi užgimti nauja valstybė, nauja tikyba, naujas mokslas, naujas visas socialis gyvenimas.

Tai yra siela su milžino jėgo-mis kapitalizmo griovimui, bet taip pat atstatymui naujų gy-venimo formų.

Tai yra naikinimo ir kurybos siela.

Stasys Kuzminkas.

("S. D.")

Estijos Socialdemokratų suvažiavimas

Gruodžio 29—30 d. įvyko Estijos s.-d. suvažiavimas. Par-tijoj skaitoma į 3000 narių ir apie 100 atskirų organizacijų. Suvažiavime dalyvavo 56 atsto-vai. Delei blogo oro daugelis atstovų neatvyko, jų tarpe ne-buvo atstovų iš Samų salos. Suvažiavimas praėjo rimtai: Svarbesnieji jo klausimai: po-litinė padėtis ir einamieji par-tijos uždaviniai, susivienijimas su nepriklausomais socialistais ir kt.

Estuose, kaip ir pas mus, la-bai opus butų klausimas. Butų krizis yra palietęs kaimo var-guomenę, ypač triobėlininkus. Kad išvengus butų krizio ir ap-rupinus triobėlininkus medžiagi-niai, Estų s.-d. partija yra įne-susi Seiman įstatymu sumany-mą, kuriuo norima triobėlininkų naudai nusavinti žemės iš stam-biųjų ukininkų žemių.

Partija galutinai susivienijo su nepriklausomaisiais socia-listais. Dabar s.-d. parlamento frakcija bus iš 15 atstovų.

Susirinkimas

L.S.S. VIII Rajono Centralinio Komiteto susirinkimas įvyks vasario 24 d. Naujienų name, 1739 So. Halsted Str. Pradžia 11-tą val. ryto.

Visi komiteto nariai susirin-kite paskirtu laiku. Turim daug svarbių reikalų del organizaci-jos labo aptarti. Taipgi prime-nu L.S.S. VIII Rajono komite-to nariams, kad šiame susirinkime turėsime prirengti L.S.S. VIII Rajono kuopų delegatų konfe-rencijai dienotvarkę.

Todėl visi komiteto nariai tu-rėkite prirengę gerų sumany-mų.

A. Vilis,

L.S.S. VIII Raj. sekretorius.

Pranešimas

L.S.S. 4 kuopos susirinkimas įvyks vasario 26 d., Raymond Institute, 816 W. 31 Str. Kvie-čiama kiekvienas atsilankyti į susirinkimą, ypač tie, kurie esti atsilikę su mokesniais.. Kurie neatsilankys ir neužsimo-kės savo duokles, su tais bus pa-sielgta sulig konstitucija—bus suspenduoti, o vėliau išbraukti iš narių skaičiaus.

— Fin. Sekretorius.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday, by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ren-
dovė, 1789 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — pašto:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per nešiojimą:
Viena kopija .2c
Savaitė 1.8c
Mėnesiui 7.5c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Poincarizmas smunka.

Francijos premjeras, kaip girdėt, sutiko priimti eks-pertų komisijos rekomenda-cijas Vokietijos "reparaci-jos klausimu." Tarp tų re-komendacijų svarbiausios yra sekančios: turi but su-gražinta Vokietijai kontro-lė ant geležinkelių Rūho srityje ir Reino krašte; tu-ri but įsteigtas emisijos ban-kas kurioje nors neutralėje šalyje Vokietijos pinigams leisti; panaikinimas francu-zų-belgų įstaigų, kontroliuo-jančių Vokietijos kasyklas ir dirbtuves; moratoriumas (paliuosavimas nuo skolų mokėjimo) Vokietijai dve-jiems ar trejiems metams.

Dar nesenai buvo mano-ma, kad Francijos atstovai ekspertų komisijoje priešin-sis tiems pasiūlymams ir pagamins savo "mažumos raportą", bet dabar prane-sama, kad pats Poincarė pa-tarė savo atstovams taiky-tis su daugumos nuomone. Galima todėl tikėtis, kad del

ekonominės klausimo pusės jie buvo arti mirties; parei-ekspertų raportas bus pri-intas vienu balsu. Tuomet paliks ginčas tikrai del ka-rinės Rūho okupacijos pa-naikinimo.

Yra aišku, kad Francijos premjerą prispjyrė nusileisti finansiniai keblumai. Nežiurint visų jo pastangų suma-zinti deficitą valstybės biud-žete, franko kursas puola ir puola. Sulaikyti tą puolimą galėtų tikrai viltis gauti lengvomis sąlygomis stam-bią paskolą užsienioose; bet užsienių bankininkai nesko-lins Francijai pinigų, kol ji neatsizadės savo smurto po-litikos link Vokietijos, ka-dangi ta politika griauja biznio pamatus visoje Euro-poje.

Poincarizmas pasirodė pragaistingas net grynai biznio atžvilgiu. Jo griuvi-mas todėl yra neišvengia-mas. Klausimas dabar gali buti tikrai apie tai, kioje formoje tas griuvimas įvyks: ar pats Poincarė laipsniškai likviduos savo politiką, ar jisai bus išmestas iš vald-žios ir likvidavimą atliks jo priešai.

Kalinių skerdy-nės Rusijoje.

Nesenai buvo žinių, kad gruodžio 19 d. pernai buvo užmušta keletas kalinių So-lovecko saloje, kur bolševikų valdžia yra įtaiusi kon-centracijos stovyklą politi-niams savo priešams — so-cialdemokratams, socialis-tams revoliucionieriams ir anarchistams. Tas žinias pa-tvirtino pati bolševikų vald-žia, pranešdama savo spau-doje Maskvoje, kad Solovec-ko saloje įvykusios "anar-chistų" riaušės, kuriose bu-vė užmuštų ir sužeistų.

Dabar ateina nauja žinia iš to paties tolimų šiaurių kalėjimo. Ji sako, kad vėl ta-po nužudyta 8 kaliniai, sun-čiai sužeista 19 kalinių ir daugelis lengvai sužeista. Slaptai atėjęs į Berlyną laiškas nuo vieno Solovecko sa-lo kalinio, smulkiai aprašo tą skerdyne.

Pirmausia, kalėjimo sar-gai baisiai sumušė tris kali-nius. Kiti kaliniai pareika-lavo, kad kalėjimo adminis-tracija leistų artimiausiems sumuštųjų kalinių draugams lankyti juos ligoninėje, nes

je buvo arti mirties; parei-kalavo taip pat, kad butų padarytas tardymas ir mu-šeikos sargai pašalinti. Ažuot išpildęs šiuos kali-nių reikalavimus, kalėjimo komendantas pašaukė gink-luotus sargus ir kareivius ir šie ėmė šautuvais mušti ir durtuvais badyti kalinius. Rezultate — aštuoni sociali-stai nugalabinti ir daugybė sužeistų!

Šitoks žvėriškas politinių kalinių žudymas buvo labai retas atsitikimas net cariz-mo laikais. Nejaugi civili-zuotas pasaulis nesustabds jo? Darbininkai turi pakel-ti balsą prieš tas baiseny-bes.

Apžvalga

TEISINA GINKLAVIMASI.

Komunistams viskas yra šventa, ką daro arba sako Māsk-va.

Brooklyno "Laisvė" labai peikė Anglijos darbininkų vald-žią už tai, kad ji pareiškė, jo-gei Anglija negalės nusigink-luoti tol, kol didins savo gink-lavimąsi kitos valstybės. Bet štai ateina žinia iš Romos, kad Tautų Sąjungos konferencijoje sovietų valdžios atstovai atsisa-kė mažinti ginklavimąsi, ir ta pati "Laisvė" jau karštai teisi-na tokį nusistatymą. Ji sako:

"Nors labai norėjo Rusija sumažinti savo Raudonąją Ar-miją, bet negalėjo, kadangi įvykinti karinio laivyno suma-žinimą, padariusi sutartį su ki-tomis valstybėmis, kad ir jos mažins savo laivynus. Tuo tar-pu Rusija kalba apie savo laiv-yno didinimą, ir komunistai gi-ria ją už tai, kuomet Anglijos valdžią niekina!

Net pavojingiausiu laiku, kuomet Santarvės valstybės da-rė ginkluotą intervenciją Rusi-joje ir rėmė kontr-revoliucinį generolų sukilimus, joks "sma-kas" rimtai nesikėsino užka-riauti ir aplėsti nuo Rusijos bent vieną josios jurų pakraštį; dabar gi Rusija jau senai yra palikta ramybėje, nežiurint to, kad daugelis šalių dar nėra pri-pažinusios jos valdžią. Kame-tad yra pamato manyti, kad ateityje, kuomet tarp Rusijos ir viso pasaulio susidarys nor-malūs santykiai, jai reikėsia gintis nuo didžiųjų pavojų."

"Laisvė", stengdamasi patei-sinti bolševikų valdžios poziciją ginklavimosi klausimu, pasako-ja net aiškius melus. Ji sako, kad "visos kitos valstybės palaik-o milžiniškas armijas" — todėl ir sovietai negalį sumažinti sa-vo raudonąją armiją. Bet tas yra netiesa. Vokietija ir Aus-trija yra visai nuginkluotos; Anglija pati paleido savo armi-ją, kaip tik pasibaigė karas;

Amerikos armija tapo taip pat visai sumažinta.

Melag yra ir sekanti "Lais-vės" pasaka apie reikalingumą didelio karinio laivyno Rusijai:

"Domėn reikia imti ir tą faktą, kad Rusijos teritorija labai plati ir jurų pakraščiai labai ilgi. Pietuose jai rei-kia ginti Juodąsias Jures; To-limuose Rytuose Japonijos smakas galandantis. O kur šiauriai — Murmanskio pa-kraščiai, arba šiaurvakariai — Finlandijos Ilanka prie pat Petrogrado vartų."

Išrodo, lyg Rusija yra "sma-ku" apsiusta iš visų pusių ir jie tik tykoja progos ją prary-ti. Tai yra pasaka mažiems vaikams. Nejaugi koks sveiko proto žmogus gali tikėti, kad kokia nors valstybė, užpildama savo kariniais laivais Rusijos krantus pietuose, rytuose, va-karuose arba šiauriuose, gali pastatyti ją į pavojų?

Jeigu butų priešų užkariauti net visi Rusijos krantai, tai ir tuomet nebūtų rimto pavojaus jos gyvenimui, kadangi, viena, ji yra žemės ukių šalis ir mais-to gabantis iš kitų kraštų jai nereikia (tik bolševikų politika privedė Rusiją prie bado); an-tra, ji milžinišku plotu susisie-kia su pasauliu sausumoje.

Šituo atžvilgiu Rusijos padė-tis yra visai kitokia, negu An-glijos, kuri yra apsiusta van-denimis iš visų pusių ir pasiga-mina namie tikrai šėštą dalį sa-vo maisto produktų. Jeigu, ka-rui kilus, Anglijos laivynas bu-tų sumuštas, tai už keleto die-nų joje prasidėtų badas ir imtų stoti visa pramonė.

Anglija, tečiau nežiurint to-kios savo padėties, stengiasi įvykinti karinio laivyno suma-žinimą, padariusi sutartį su ki-tomis valstybėmis, kad ir jos mažins savo laivynus. Tuo tar-pu Rusija kalba apie savo laiv-yno didinimą, ir komunistai gi-ria ją už tai, kuomet Anglijos valdžią niekina!

Net pavojingiausiu laiku, kuomet Santarvės valstybės da-rė ginkluotą intervenciją Rusi-joje ir rėmė kontr-revoliucinį generolų sukilimus, joks "sma-kas" rimtai nesikėsino užka-riauti ir aplėsti nuo Rusijos bent vieną josios jurų pakraštį; dabar gi Rusija jau senai yra palikta ramybėje, nežiurint to, kad daugelis šalių dar nėra pri-pažinusios jos valdžią. Kame-tad yra pamato manyti, kad ateityje, kuomet tarp Rusijos ir viso pasaulio susidarys nor-malūs santykiai, jai reikėsia gintis nuo didžiųjų pavojų."

Pasakos apie tuos "pavojus" yra humbugas. Milžinišką rau-donąją armiją bolševikai laiko ne kovai su išoriniais priešais, o tikrai kovai su savo priešais Rusijos viduje. Didelis gi kari-nis laivynas jai gali but reika-lingas tikrai užkariavimo tiks-lais. Ir komunistai, tam pri-tardami, remia imperializmą.

Rezoliucija del ateivybės varžymo.

Ši žemiau spauzdinamoji rezoliucija, adv. Kl. Jur-gelioio parupinta, gali buti imama už pa-vyzdį įvairių draugijų protestui išreikšti prieš ateivybės varžymą.

At a meeting duly held and attended by the members of the _____, in the city of _____, State of _____, on the _____ day of _____, 1924, the following rezolutions were unanimously adopted:

Whereas a certain bill, known as the Johnson 2 per cent immigration quota bill, H. R. 6540, has been introduced into the House of Representatives for enactment; Whereas the said bill aims to reduce the immigration "quota" to 2 per cent of the number of foreign-born individuals of each nationality resident in the United States according to the census of 1890;

Whereas the Eleventh census of 1890 did not make any distinction between Lithuanians and Russians and the entire Lithuanian foreign born population was clas-sed in the said census as Russian or Polish;

Whereas even both the 13th and 14th census have erroneously mixed Lithuanian with Letts into one class, and the correct and fair computation of Lithuanian quota is rendered thereby very difficult;

Whereas the said Johnson bill, H. R. 6540, if passed and snacted to become a law would be discriminatory against the newer immigration in general and against the Lithuanian immigration in particular, and would be unfair and opposed to the fundamental ideals of Ameri-can democracy;

Be it therefore, RESOLVED, that the American citizens of Lithu-anian birth or descent in meeting assembled do hereby protest formally against the passage of the said bill with its discriminatory provisions; and be it further

RESOLVED, that the House Immigration Com-mittee, and the Congress of the United States be urged to modify the bill in so far as the census of 1890 is used as a basis of immigration quota, and to adopt provisions for correct ascertainment of the Lithuanian quota; and be it futher

RESOLVED, that a copy of these resolutions be sent to the House Immigration Committee at Washington, D. C., and the Senators and Representatives of the State of _____

"Šaping".

[Feljetonėlis]

Amerikoje visi dirba. Kiek-vienas turi koją nors profesiją. O jei kuris profesijos neturi, tai juk lieka dar "butlegerio" amatas.

Gi tai ką nors reiškia — blai-viam žmogui švenčių belau-kiant...

—Jūs užsiėmimas — kla-siate jį amerikiečio.

Ir jis atsako:

—Klerkas.

—Pirklys.

—Daktaras.

—Darbininkas.

Arba atsidusęs:

—Rašytojas.

Žodžiu, žmonės susitvarkė ir žino kas jiems veikti reikia.

Bet štai jūs sutinkate ameri-kietę. Gražiai apsidrėžiusi — šlama šilakai, akis veria bri-liantai... Turi automobilį.

Ji nuvargusi. Ji dusauja. Ji vos vos kvapą begali atgausti.

—O, Viešpatie! Aš ant kojų

stovėti nebegaliu. Nebeturiu spėkos, — skundžiasi jina.

Jūs tai stebina. Įsidrąsinę jūs klausiate:

—Ar Jūs taip jau labai už-imti?

Ji pažiūrės į jus, tarytum, jūs nuo mėnulio atvykote prasilen-kę su ateivių kvota. Karštai ji atsako:

—Žinoma, užimta. Nuo ryto iki vakaro pailsio neturiu. Šian-die net pietums laiko neturėjau.

—Kuo Jūs taip užimti, dris-tu klausti? — kukliai statote klausimą.

—Kaip tai—kuo? Šaping...

"Šaping" — tai reiškia juk ji perka visokių daiktų. Ir ne tik perka, o bėginėja iš vienos krau-tuvės į kitą. Ji perka aibę daiktų, kurie jai visai nėra rei-kalingi. Ji čiupinėja, renka, žiuri. Ji perka skolon, ant "knygelės", perka viską, ką akis mato ir kas tik į galvą jai ateina. Pas ją yra manija pi-nigus aikvoti, nuo dolerių pasi-liuosuoti ir supirkinėti kravas nereikalingų daiktų.

Kiekviena pasiturinti ameri-kietė užimta "šapingu". Tai nacionalinė Amerikos moters problema. Tai jos misija. Ji suka pirkimo ir pardavimo rā-tą, atnaujina gyvenimą. Ji ve-da Ameriką prie progreso...

Kaip peteliškė nuo vienos gė-lės lekia į kitą, taip ir Ameri-kos moteris iš vienos krautu-vės kvapą gaudydama bėga į kitą...

Sekant Odovu pabraizė —K. Sejkas.

Bolševizmas.

Esu gana apsišvietęs, Turiu mokslo perplėnai, Kad pažiuriu—kai kur driekias Bolševizmo palaikai.

Aš nepaisau, kiek mūs butų, Juo mažiau tuo bus geriau,— Bolševizmas kad nerugyt, Reikia gręžti iš vidaus.

Aš turiu plieninę širdį, Galiu karti, paut ir smaugt. Jei žinau tik kas pavydi, Tas tur galo susilaukt.

Tautininkai turi žuti, Katalikai tur vergaut, Socialistai amžiais puti— Niekad laimės neragaut.

Dar tik reikia sugalvoti Kaip padarius galą tiems Extra-kairiems, ir giedoti Musų himnā jiems visiems.

Nebeliks nė vieno priešo, Gyvo daikto, kur kariaus: Bolševizmas nors iš vieno P'cmisaro viešpataus.

Nebegalės tavęs apvogti, Patį gali iš kito imt, Kito pačią pavilioti— Nors ir dešimt jų pasimt.

Tikras rojus bus ant žemės, Mes gyvensime linksmai; Nebijokime mes karės— Nes tai sako jums vadai.

Žut ar but, tas tur įvykti, Šiandie, ryt arba poryt. Bolševizmas tur prigyti, Nes aš trokštu pamatyti.

Girdžiu šaukia lyg kad Trockis: "Nu hrebiata, marš vpih-rod!"

Revoliucija! Storokis! Aš į šiaudus—dai bog nog... —Bolševikas.

Redakcijos Atsakymai

Kometai. — Talpiname pir-miau gautą trumpesnę veikalo "Samsonas ir Delila" sutrauką, todėl jūsų straipsnio sunaudoti negalėsime.

Izidorui Wedeckui. — Tam-stės žinutė tilpo "Naujienose" vasario 19 d. Bet tie klausimai neapsimoka svarstyti spaudoje. Bene diskusijoms laikraštyje galima juos išrišti?

tomis pat formulomis, bet šitokia dainos su-dėtis dar nieko bendra neturi su taip vadi-namo žmonių dainų paralelizmo formulomis, kurių pagrindas visai kur kitur glūdi.

Mes dar ir šandie, taip sakant, kultu-ros pagauti žmonės, mūsų gyvenimo pajau-timą nejučiomis perkeliame į gamtos reišk-i-nius, kurie trykšta judėjimu, jiegos reišk-i-mu. Ir šandie dar mes jaučiame aro skridi-me galią ir pajiegą, rudens vėjo staugime — liudėsį ir pasiilgimą. Tuo labiau tai darė se-novės pirmapradžiai žmonės. Tuose gamtos reiškiniuose ar daiktuose, kuriuose pastebi-ma judėjimas, senovės žmonės manė, esanti energija, valia, gyvenimas. Tie daiktai jiems šventi buvo, nes juosę jie dievybę regėjo. To-kią pasaulėžvalgą mes vadiname animistine. Iš čia ir Saulė, ir Perkunas, ir Patrimpas, ir Bangputis, ir Alijošius savo dievybės kar-jerą pradėjo.

Kaip žinome, pirmąkštis žmogus savo jausmus pradėjo reikšti ir jų patenkimu iš-ko-ti muzika ir daina. Ir jeigu viršminėtą animistinę pirmapradžio žmogaus pasaulė-žvalgą perkelti į poetinį jo dainos stilių, tai mes gauname labai įdomių reiškinių. Jis sa-vo jausmų nesulieja su gamtos reiškinais, (Bus daugiau)

(Persispausdinti Uždrausta)

PADEGELIS KASMATĖ

Erotinė lietuvių dainų sim-bolika ir jos kilmė.

(Tęsinys)

pirmoje pasitaikiusioje moteriškėje. Rusų bolševikai kiekvienoj laisvesnėj minty linkę ieškoti kontrrevoliucijos pavojaus, lygiai kaip bavarčių monarchistams — kiekviena socialistinio laikraščio raidė yra jau tėvynės išdavimo ženklas.

Tokia yra simbolizmo psichologija. Va-dinas simbolis psichologiniai imant toksai daiktas, arba tokia sąvoka, kuris yra aksti-nas tam tikrų perygyvenimų ešei. Kaip sak-y-ta, įsimylėjusiam mylimosios visokių gery-bių, kaip mergiotei rutų vainikėlis — nekal-tybės ir jaunų dienelių simbolis. Bet simbo-lis nėra kokia aprėžta sąvoka, jis yra išė-siama sąvoka, ištesinama, lygiai, kaip žodis naujiems minties reiškimams.

Delei šios simbolio ypatybės, jis gali buti įvairių įvairiausių jausmų akstinas. Pavyz-džiui, mūsų čiurlionies paveikslų simbolika kiekvieraime žiūrėtoji sukelia kitokių per-gyvenimų. Pavyzdžiui, skolasitikos papjau-tam Jaktui — čiurlionies simbolika tėra tik-tai bepročio kliebėjimas, o didžiausiam da-bartinės Rusijos poetui ir filosofui Viačes-lavui Ivanovui — čiurlionies kurbūba — ne-sialomas džiaugsmo ir pilnybės lobis.

Bet jeigu simbolio sąvoka sukonkretinti, jei ją priišti prie tam tikro aiškiai ap-rėžto turinio, iš simbolio mes jau gauname alegoriją. Alegorija, psichologiniai imant, yra sukonkretintas simbolis, tuo tarpu literatū-ros teorijos vadovėliai alegoriją vadina pa-veikslinga kokios minties vaizdavimu, arba kokio nors gyvenimo reiškinio pakeitimą ki-tu gyvenimu reiškiniu, ir tą pakeitimą iki galui vaizdais piešiant.

Ir alegorija, ir simbolika jau buvo žino-ma žiloje senovėje. Taip pavyzdžiui, graikų sukurtoji legenda apie prikaltą Prometejų, kurio jaknas ištisus amžius laukiniai arai drasko, kurį dievai taip žiauriai nubaudė už tai, kad jis iš dievų ugnį pavogė. Promete-jus yra simbolis. Vieniems jis yra teisybės ieškotojas; kitiems — laisvos minties skelbė-jas, tretiems — kovos už išsiyadavimą, kad

ir iš dievų vergijos pranašas ir tt. Tuo tar-pu, kai 80 psalmė kalba apie vynuogių ke-kes, mes žinome, kad čia kalba eina ne apie vynuoges, bet apie Izraelio tautą. Arba kai dievinasai Platonas savo gražiame dialoge "Phaedrus" piešia vežimą, pakinkytą juodu ir baltu arkliu, mes aiškiai žinome, kad va-žiuojantis — yra žmogaus siela, kurią blo-gybė ir gerybė lygia pajiega veža.

Šiuo du pavyzdžiu yra aiški alegorija. Per ilgus šimtmečius ir simbolika ir alego-rija žydėjo visose meno ir filosofijos srity-se, ir šandie dar poezijoje ir plastiškose me-no šakose tebežydi.

Mes nesivelsime į teoretinį ginčą, kam atiduoti pirmenybės vainiką, — ar grožės deivai, ar jos vaizdai veidrodyje, — simbo-likai ar alegorijai, — pažvelgsime tikrai, kaip simbolika lietuvių dainų gilmenose vy-stėsi, ir kaip iš jos kartkartėmis alegorija išdygo. Mums šandie rūpi pažvelgti, kaip simbolika rutuliojosi lietuvių dainų poetinga-jame stiliuje, o ne vertinti simboliką, kaip po-tolia.

Bet kad suprasti simbolikos esmę, ten-ka mirksniui apsisotiti ties tam tikra žmo-nių poezijos formula, iš kurios simbolika tiesioginiai išaugo, — ties paralelizmu.

PARALELIZMAS.

Psichologinis pagrindas. Iki šiol parale-lizm literaturoj apie lietuvių dainas visai netiksliai vadindavo dainų taip vadinamą "šakotumą". Pavyzdžiui:

I

KIEMĖ namuose sunelis auga,
Tėvelis moko, valios neduoda;
Jauniems broliams užauga už draugą,
Senam tėveliui užaugs paguoda.
Jau renk, tėveli, plieno dalgelį,
Sek man kukalį prie kepturaitės,
Skirk porą jaučių, šerki žirgėlį —
Busiu artojas — gaspadoraitis ir tt.

II

Kieme namuose auga dukrytė,
Močiutė moko, valios neduoda;
Užaus mergelėms draugė sesytė,
Senai močiutei užaugs paguoda.
Renk, tėveli, liepos grėblėlį,
Sek prie kaselių vosilkos gėlę;
Močiute, ruoški stakles vindelį —
Busiu mergelė aš audėjelė ir tt.
(Jonas Zilius "Vestuvės")

Pacituotoji daina yra tipinga taip vadi-nama dvišakė lietuvių daina. Viena šaka dai-nuoja apie bernelį, kita apie mergelę beveik

Moksleivių Keliai

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Organas

REDAKTORIUS
M. J. ŠILEIKIS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
REDAKCIJOS NARIAI:
P-lė L. Narmonaitė, 3223 Parnell Ave., Chicago, Ill.
(veda anglų skyrių).
J. Aurila, 25 E. 23th St., Chicago, Ill.
J. Keserauskas, 1439 So. 49th Ct., Cicero.

CENTRO VALDYBA:

P-lė L. Narmonaitė, Pirm., 3223 S. Parnell Av., Chicago.
B. Simokaitis, Raštininkas, 3210 Arthington St., Chicago
J. Lazdauskas, Išdininkas, 6044 So. Peoria St. Chicago.

Šilas.

Gilumoj nakties.

Kad Dievas parodyt man naktį,
Kur tamsu begalo, kur baisu...
Ak, kad dar ten žaibais plakti
Pradėtų... O-o-o... kad lietus...
Gilumoj nakties,
Gilumoj nakties,
Ten dvasios parodyt raganių vietą,
Kur baimės užtekty atdusiam mirti.
Ne vien tik man, bet gal ir svetui
Genijų meilę tektų patirti.
Gilumoj nakties,
Gilumoj nakties,

Šilas

Pavasaris.

Plaukiai paukščiai vasariniai
Į pietus, į rytų šalį.
Traukias rukai — nyksta monai
— Pašaliū liudni, išbalę.
Saulė šypsena vaizduojas.
Blizga akys uodų amarui.
Pušys saulę smaguriauja.
Iš palėpių juodi vorai
Storu pilvu, bėga — bliauja
Net pentynai kuolnį pliekia.
Artojas laukus apšėjęs
Namų link alsiai lyduoja
Pilkam skliaute dūmą liūja.
Jam tvora žingsniai kaitiluoja.
Pas Bruzus tai vėl naujienos,
Tai susipešė kaimynai
Taj ir vėl čia "meilės šokis":
Trypia, glamžos
Tra-ta-ta!...

Iš Astronomijos.

Dvi didžiausios žvaigždžių grupės, kurias mato visas pasaulis.

Sekant I. M. Lewis
rašo M. J. Šileikis.

Pastaroju laiku Amerikos astronomai Suv. Valstijų laivyno observatorijoj tyrė dvi tolimas žvaigždžių grupes stubure Taurus. Žvaigždžių grupės pavadinata viena jų Hyades, o ant- ra Pleiades, apie kurias susi- grupavę mažesnės žvaigždės. Šitos dvi žvaigždžių grupės yra jau senai žinomos, tik iki šiol jos nebuvo gerai ištytos. Apie šitas žvaigždes randama įvairių padavimų legendose ir eilėraš- čiuose, o ypač graikams ir ro- mėnams jos gerai buvo žino- mos.

Minėtos žvaigždės susigrupa- vusios semetrijinė formon lyg kokin trikampį. Apie jas yra daugybė mažesnių, bet labai šviesių žvaigždžių. Dr. Shapley, direktorius Harvardo kolegijos observatorijoj, sako, jog pats žvaigždžių centras yra taip toli nuo mūsų žemės, kad ima 50- 000 metų, kol šviesa pasiekia žemę. Šviesa perbėga per erdvę 186,000 mylių į sekundą.

Stuburas raidės V pavidale nuo visos žemės kamuolio ma- tomas šiaurinėj dalyje dangaus. Žvaigždynas Pleiades yra toliau- sis žvaigždynas, driekiasi į va- karus.

Hyades — trumposnė raidės V šakutė (penkių žvaigž- džių žiedas), krypsta į šiaurius, o trečia ir atskira, žvaigždė, vadinama Aldebaran, jau į ry- tus krypsta ir dar arčiau mūsų žemės. Aldebaran nevisai gi-

Giedriam gruodžio mėnesio iš- vakaryje apie devintą valandą, kai nesti mėnesienos, kas truk- do žvaigždžių spindėjimą, gali- ma pastebėti ir su paprasta akia. Aldebaran galima atskir- ti tuo, kad ji stovi viršuje V raidės šakutės (po kairei) ir žemė. Aldebaran yra dvide- šimta šviesioji žvaigždė. Apie Pleiades ir Hyades žvaigždynus spindi melsva šviesa lyg kokis vainikas mažesnių žvaigždžių.

Senovės graikai ir romėnai žvaigždyną Hyades vadino kaip lietaus žvaigždėmis. Žo- dis Hyades paimtas iš graikų kalbos, kuris išvedamas iš žod- žio reiškiančio audrą. Per padi- dinamus stiklus šitos žvaigždės matomos lyg būtų išpeštas šmotelis vatos iš didelio žiups- nio, kurio smailuma nusitiesia gan toli. Tokis nusitiesimas kraštų yra ugnies paviršis. Ant mažesnių žvaigždžių kaip ve "žvėrių kelias", kuris laiko ap- juosęs žvaigždyną Hyades, pas- tebima susikryžiaavę atspindžiai. Tie atspindžiai yra niekas dau- giau, kaip tik atsimušimas švie- sos nuo artimųjų žvaigždžių, kaip kad saulės šviesa atsimuša į mūsų žemę ir padaro žemės paviršų dar šviesesniu, nes sau- lės spinduliai neturi kur toliau eiti; jie atsimuša atgal ir pasi- gamina tirštesnė šviesa. Saulės spinduliai, butent žiemos laiku, krinta truputį išilginiai, o vasarą veik visai tiesiai. Erdvėje yra begalo daug elektros, kurią pagamina degančių gasų energi- ja. Žvaigždės yra niekas dau- giau, kaip tik ugnies pasauliai,

kurie atsiskiria ir vėl susilieja į grupes.

Astronomai tēmydami kon- steliacijas, kurios driekiasi lyg kokis kelias per dangų, suranda planetų kelius net ir saulės, mė- nullo ir kt. Įstabu tai, kad gam- toje planetos pasiskirstę gru- pėmis. Tas rodo, kad planetos esančios artiau kitų planetų yra atsiskirusios nuo jų, kas ir ir sudaro "žvėrių ratą" aplink didžiausias žvaigždes.

Hyades žvaigždynas stovi pa- čiam centre konsteliacijos arba raidės V apačioje (tas ir sudaro raidės formą). Konsteliacijos kelias išsišakoja, apie kurio ša- kas matoma daugelis šviesių žvaigždžių ir nebūlių. Toli šiauriose pastebima dar viena didelė žvaigždė Bete Tauri. Ji priskaitoma Pleiades grupei. Arti Aldebaran yra kita didelė žvaigždė Zeta, kuri nepriklauso jokiai grupei.

Visos šitos didžiosios žvaigž- dės nėra apgyventos jokia gy- vybe. Pleiades ir Hyades žvai- gždžių grupės gerai matoma iš pietinio ir šiaurinio žemgalio. Mieste gyvenant Pleiades grupę galima mažiausia penkis žvaigždes pastebėti, o po tyru dangum net ir visas septynias Atlaso dukteris. Toj grupėj ges- tančiomis yra šios žvaigždės: Pleione, Celaeno ir Asterope, bet visgi dar ir su vidutinia akia galima matyti. Kai kurie tvir- tina, jog su akia esą pastebėję Pleiades grupėje net vienuolika žvaigždžių.

Astrologai pavadino Plei- ades žvaigždyną iš graikų mitolo- gisko veikalo "Žuvis Pleidas". Pleiades grupėje iš eilės skai- tant, šviesiausio toj grupėj yra Alcyone, po jos seka: Taygeta, Maia, Celaeno, Electra ir Mero- pe. Kitos veik visai nemato- mos molekulių bangose.

Astronomas Madler tvirtino, kad pastaroji žvaigždžių grupė yra centras visatos, kuriam priklauso saulė, mėnuo ir mūsų žemė. Bet tokiame tvirtinime nebuvo pamato. Madlerio teori- ja apie Pleiades buvo tokia, kad Pleiades grupė susideda iš dau- giau kai du šimtai mažes- nių ir didesnių planetų, kur Madler'is ir priskaitė saulę su žeme prie tos grupės. Nariai Pleiades grupės, išsiskirstę la- bai plačiai, tad nėra abejonės, kad saulė arba žemė nebesuka apie Pleiades arba kitą kokią nors planetą. Jos visos keliau- ja tuo pačiu keliu.

Pleiades žvaigždynas yra taip toli, kad matuojant švie- sos metais ima 300 metų kol šviesa pasiekia žemę, o šviesa bėga greiteimu 186,000 mylių į sekundą. Taigi neįmanomai di- delės žvaigždės yra, kad mes jas galime matyti tokioj tolumoj. Saulė nuo žemės tolumoj yra 92,900,000 mylių. Skaitant po 186,000 mylių į sekundą, šviesa per metus perbėga šešis trilio- nus mylių. Tokiu būdu rokuo- jant, surasta ir kiek mylių nuo mūsų žemės iki Pleiades žvaigž- dyno. Trys šimtai kartų po še- šis trilionus mylių į metus — bus 300 metų kol šviesa perbė- ga per erdvę.

Hyades žvaigždynas jau daug arčiau prie žemės. Apskaitoma, kad tarp 150—200 šviesos metų atstume.

Aldebaran yra jauna žvaigždė

ir atšalusį iki 8,000 centigradų karščio. Kitos žvaigždės turi daug didesnius karščio laips- nius. Manoma, kad ant šitos planetos atsiras gyvybė. Šala, šviesa darosi balta. Diamet- rui turi 80,000,000 mylių, arba virš 40,000 kartų didesnė už mūsų saulę.

Jeigu Aldebaran žvaigždė bu- tų taip arti žemės, kaip kad saulė, tai nieku būdu nebutų ga- lima pakelti karščio. Tokis mil- žiniškas didumas liepsnojančio pasaulio, padidintų ir karštį. Saulės karštis yra tarpe 10,000 —15,000 laipsnių, tai tik jos pa- viršių, o kiek karščio yra vidu- ryje, da nepasisekė mokslininkams tikrai sužinoti.

Evoliucija aplamai

Kalbant apie evoliuciją reikia neužmiršti, kad kalbame ne apie kokią naujanybę, bet senai, se- nai jau egzistuojantį faktą. Dar nebuvo Egipto faraonų, Budhos ir Kristaus, o evoliucija jau ėjo savo keliu, kaip kad eina dienos ir metai palikdami požymius ant gyventojų kuno. Žmogus nuo kudiųstės ligi senatvės, nors lėtai, bet tiek persikeičia, kad ir pažinti negalima būtų, jeigu sudėtum kruvon žmogaus pradžią ir pabaigą gyvenimo.

Tai tik trumpo momento po- žymiai, o kur tukstančiai arba milijonai metų praeina. Įvairūs įvykiai gyvenime permaino gen- tkartę po gentkartės, jų įpro- čius ir kultūrinį stovį.

Kultūra evoliucijos keliu gali pakilti labai aukštai ir nuolat tobulintis, bet gali ir padariti didelį žingsnį atgal. Pavzdžiui, senovės graikų kultūra kaip dvasinių tautos pajėgų galvinto- ja, sykį nukrypusi į politinę re- akciją nuvedė ir pačią tautą į slopinančias dvasių vėžes.

Bet jau sykį apsisukęs evo- liucijos ratas netaip greit atsi- suka atgal, jeigu nėra vartojama tam sukimui didelių jėgų.

Rytų kultūra nemirė. Mes gal visą pamatą savo kultūrai pasiė- mę iš rytiečių. Tiesa, kad pro- gresui pažengus pirmyn pas žmones gimė supratimas ir apie žmogaus bei gyvūnų evoliuciją.

Darwinas žinojo, kad žmo- gus gali supažindinti pasaulį su žmogaus evoliucija. Mums ir šandie yra aiškus pavyzdys, kad žmogus yra išsivystęs iš žemes- nių gyvūnų, tai tas, kad niekad nėra sulyginamos žmonių bei gyvūlių veislės. Vieni jų stovi augščiau už kitus; vieni dar pus- lukiniai, o antri kultūringi žmonės. Tokis, besikeitimas niekad nepasilauja.

Jeigu mes klausime akmenis, kurie žemėje guli tukstančius ir milijonus metų, kad pasakyti mums ką nors apie praeitį, tai sunku to tikėtis. Liudyti gali ir akmenai. Mums jau nesuskai- toma daugybė senovės liekanų liudija apie praeitį. Egipto iš- kastį turtai kaip ve: stovylos, baraličiai ir kitoki užrašai ant akmenų, mums netik liudija, o ir gyvu paveikslu parodo egyptiečių išveidį ir jų išmintį. Ta- da mes jau suprantame ir mato- me, kad egyptiečiai tuo laiku skyrėsi nuo graikų ir kitų tautų.

Dabar kaip vieni, taip ir antri nesulyginamai skiriasi visu ku- nuo savo prabobių, kelis tuk- stančius metų atgal gyvenusių. Tai tik trumpo laikotarpio pa- sekms.

Evoliucija yra bėgantis ratas, kurį negalima sustabdyti. Jis bėga labai greitai ir kelias jam neapbrėžiuotas. Evoliucija ei- nės nenivienodai. Gamta keičiasi evoliucijos keliu pati per save, kur ir pats žmogus esti sukamas tame verpete. Bet evoliucija nevisada esti tik ta, kur pati gamta atlieka darbą.

Gyvendamas žmogus negali kaltinti tik aplinkybės, kad ap- linkybės "tokios blogos," jog jis turi pasiduoti tokiame savo li- kime. Ne. Žmogus turi pridė- ti ir savo petį prie evoliucijos ra- to, kad jis smarkiau suktytų.

Evoliucijai mes galime pri- skaityti visoki kultūrinį veiki- mą. Vieni tyrinėja įvairias mo- kslų šakas, antri vadovauja poli- tikoj, tretį kuryboj ir tt. Visai

šitai eilei "užbaigus" savo dar- bą, (gyvenimą), progresas pa- žengia vienon ar antron pusėn, o toliau ima kiti tą patį darbą dirbti.

Reikia žinoti, kad ir pats žmo- gus gimsta ir tampa pasitiktas evoliucijos. Jis gyvena tik trumpą, kaip sakiau, evoliucijos laikotarpį. —M. J. Šileikis.

Gyvybės išsivystymas

Gyvybės išsivystymas ant žemės yra labai pajūsus klauši- mas ir vargiai begalima jį iš- rišti. Bet visgi yra plačiai gvil- denamas ir daug mokslininkų su pasišventimu stumia tą dar- bą pirmyn. Gyvybės išsivysty- mas yra žingeidus klausimas ir kiekvienas nori žinoti iš ko- kių šaltinių gyvybė ant žemės atsirado.

Šimtai mokslininkų pašven- tē daugelį metų tyrinėjimai ir ieškojimui tikrų šaltinių iš kur viskas atsirado ant žemės. Daug mokslininkų netekę kan- trybės paliovė tyrinėję ir ma- nē, kad tai nėra galimas daik- tas surasti kaip gyvybė atsirā- do ant žemės ir kaip ji pasie- kė dabartinio civilizacijos laips- nio. Bet kiti mokslininkai su dideliu pasišventimu ėjo pir- myn. Ieškojo, rinko faktus per išitus šimtmečius. Šandie jų darbai jau yra atnešę didelių nuopelnų žmoniui.

Paskutiniųjų laikų civilizaci- jos teorija jau yra beveik pil- nai išrišta. Trukumų randasi, bet vistiek jie esti papildomi kiekvieną valandą naujais įro- dymais. Penkiasdešimt metų atgal teologiškas pasaulis su didžiausiu paniekinimu žiūrė- jo į tuos žmones, kurie padėjo pamatą gyvybės vystymosi aiš- kinimui. Bet šandie jau tas mokslas yra priimtas veik vi- sių žymių mokslininkų. Evo- liucijos mokslas dabar sumu- ša visus teologiškus prieštaru- vimus ir žengia savo keliu pir- myn.

Evoliucijos mokslui daug pagalbę kitos mokslo šakos. Astronomijos mokslas supa- žindino pasaulį su savo istori- ja apie susibudavojimą saulė- nės sistemos ir aplamai imant, visus dangiškus kunus. Geolo- gijos mokslas atėjo irgi su sa- vo istorija, apie žemės išsivys- tymą. Tas mokslas nurodo, kaip mūsų žemė atrodė milio- nai metų atgal ir kaip ji rito- lėjosi per milijonus metų. Bio- logijos ir embriologijos moks- las nurodė, kaip gyvybė pra- dėjo keistis-vystytis ir tobulin- tis. Dar vėliaus atėjo pagalbos kitos mokslo šakos, kurios ri- šasi su išsivystymo mokslu. Istorijos, etikos ir tikėjimo mokslai nurodo kaip žmogus vystėsi iš žemojo laipsnio į barbarizmą, o nuo barbarizmo į civilizaciją.

Iš aukščiausių paminėtų moks- lo šakų, kiekvienai jų reikėjo daug darbo, laiko ir pasišven- timo pridėti, kad subendrins faktus ir kiekvienas surastas faktas tapo įrodytas pasire- miant moksliniais principais.

Evoliucijos mokslas neatsako į klausimą kaip gyvybė atsirā- do ant žemės, bet tas moks- las tikrai nurodo, kaip augo ir vystėsi iš menkiausios cėlės į milžiniškus gyvūnus. Yra daug klausimų, kaip pirmoji gyvy- bė atsirado. Ar ji atsirado iš negyvos medžiagos ir vėl pa- virst į negyvą medžiagą? Ar tai atsirado iš dvasios ir pasi- liko dvasia? Tokie klausimai dar ir šandie pasilieka neišrišti. Yra apie tū daug teoretinių spėliojimų, bet nė vienas jų pilnai dalyko nenušviečia.

Taip jau gyvybės atsiradimas bei jos išsivystymas pasilieka dar misterizme. Nėra pilnai ži- nomas, kaip nēra žinoma kas yra kristalas, atomas, mō- lekulas ir elektronas. Tie daik- tai tik vardus turi, bet kas jie ištikrųjų yra, dar niekam ne- pasisekė surasti. (?)

Tarp kitų teorių molekulo teorija yra štai kokia: kiekvie-

name vandens molekule randa- si trys atomai ir kiekviename jų randasi tukstančiai elektro- nų. Atomai ir elektronai mo- lekulo ribose bėga skritulio pa- vidale, kaip kad mūsų žemė apie saulę greiteimu 200,000 mylių į sekundą. Visas pasaui- lis yra susibudavojęs iš tų ne- matomų molekulių. Molekulai yra arba turi tą pačią veikmę, nežiūrint kokia medžiaga ne- butų, ar tai akmuo, geležis, au- galas, vanduo arba oras. Visi jie yra medžiaginiai elementai ir visi susiformavę iš moleku- lų.

Dabar yra klausimas, ar mo- lekulai yra gyvi, kuomet jie turi tam tikrus atomus ir elek- tronus, kurie taip greitai juda. Kas yra pati gyvybė? Ar tas kas-tik juda? Jeigu mes vadi- name gyvybe tą, kas juda, tai tada mes galime pasakyti, kad ir viskas yra gyva.

Judinti geležis, oro atomai nē- ra gyvi, nēgi organiniai, bet nėra didelio skirtumo tarp or- ganiškosios ir neorganiškosios medžiagos atomų, tai ir nėra didelio skirtumo tarp gyvos ir negyvos medžiagų. Skirtumas tik tame, kad organiškoji me- džiaga kruta, o ne organiškoji — nekruta ir savęs negali val- dyti.

Aplamai yra manoma, kad gyvybė turi galimybės judėti ir jausti. Augalai, kurie turi jausmą, turi ir tam tikrą gy- vybės skystimą — protoplaz- mą. Gi mineraliniai daiktai ne- turi protoplazmos, bet jie turi jausmą ir stimuliaciją. Nors tas išsireiškimas keistai atro- do, bet faktinai yra teisingas...

Pav. sudilusios plieno ar gele- žies vietos atsilygina į tam tik- rą laiką ir jos užsipildo. Jeigu britva esti ilgai nenaudojama, tai ji pasidaro aštresnė. Pana- šių apsirėiškimų yra labai daug. Daug negyvų daiktų mai- nosi, vieni su laiku persikeičia taip, kad net pažinti negalima, da kiti gerokai sunyksta ir su- naužėja. Jeigu užpiltum bile kokios rugšties ant kietos me- džiagos, tai matomai rugštis sutarpintų kad ir kiekiausią medžiagą.

Organiškoje gyvybėje gali- ma rasti daug svarbesnių da- lykų. Mokslas yra ištyręs, kad kiekvienas gyvas kunas yra subudavotas iš bilionų maži- ūių cėlių arba atomų. Kiek- viena gyvybė gamtoje prasi- veda iš vienos cėlės. Cėlė jeigu turi maisto, tai ji auga ir dau- gina, kol pasiekia tam tikro augimo laipsnio. Augalo cėlė pradeda augti ir dauginis, kol užauga į milžinišką augalą, o užaugus ir pribrėndus, sten- giasi veistis.

Tas pats yra ir gyvulių kara- lijoje. Gyvybė pradeda vysty- tis iš vienos cėlės susijungimo su kita cėle, kurios turi labai panašų judėjimą į elektronų molekulę. Tokis gyvybės ju- dėjimas sudaro visą gyvulio arba žmogaus organizmą ir pagalios gimsta jau pilnam pa- vidale sutvėrimas.

Pirmoji gyvybė ant žemės prasidėjo iš vieno narvelio (cė- lės). Tas narvelis turėjo susi- rasti sau maisto, kad išsilaikytų gyvu. Bet vienai cėlei taip už- silikti gyvai yra labai sunku. Matomai kokiū nors būdu su- sijungę cėlės į porą ar daugiau jų susibūrė, ir tada šitie pro- toplazmos narveliai geriau ga- lėjo atsilaikyti nuo išnykimo, geriau galėjo gauti maisto. To- kiu būdu narveliai besijungda- mi sutvėrė gyvybės kunelį, ku- ri mes vadiname "gyvybe."

Narvelių grupės turėjo pri- sitaikinti prie aplinkybių. O aplinkybės privertė gyvybę vs- tytis ir skirtytis į visai kito- kias rūšis. Evoliucijos keliu prisitaikant prie gamtos at- mainų, jos klimato ir maisto kokybės, gyvūnai vis labiau skirstėsi kol galų gale išsivys- tē ir pats žmogus. Kaip senai prasidėjo žmogaus vystymosi periodas, pasakyti labai sunku, bet tam ėmė labai daug tuk- stančių metų.

—F. J. Šeštakas.

Moksleivių darbuotė

"Leap Year" šokiai.— Lietuviai lieka mokytojais.

Nuo senai jau moksleiviai rengiasi prie "Leap Year" so- kių. Šokių vakaras įvyks kovo 8 dieną, Mildos svetainėje.

Pradėjus moksleivių organi- zacijai žymiai augti, sykiu auga ir didesnis veikimas. Nors mok- sleiviai yra labai užimti darbu, bet vistiek surado laiko sureng- ti šokus. Šokių komitetas labai tvarkiai varo darbą pirmyn, kad padarius šokus įspūdingu vakaru. Apart geros muzikos bus ir kitokių įvairumų. Kuomet šokėjų kojos pavargs, tą- syk bus duota akims ir ausim darbo. Pav., vienoj šokių per- traukoj bus "Ballet" šokiai, kur pašoks artistės. Kitoj pertrau- koj bus kitokių ceremonijų. Žodžiu sakant, bus "Shieks ir Damsels" užganėdinti. Taigi visi rengėtis ir laukite.

Šokių tikėtus galima gauti pas visus Antros kuopos na- rius. Taipgi galima gauti Nau- jienų ofise, Montvido ir Bielskio aptiekoj ant 19-tos ir Halsted Sks.

Lietuviai moksleiviai lieka mokytojais anglų mokyklose. Praeitą rudenį poni F. Stogienė tapo pakviesta užimti asistentės vietą Northwestern universite- te, chemijos skyriuje. Ji nenor- oms užimti tą garbingą vietą, bet girdėjau, dabar esanti pa- tenkinta mokytojavimu. Nela- bai senai tapo pakviestas M. Ši- leikis "M. K." redaktorius užim- ti mokytojų pagalbininko vietą Art Institute.

M. Šileikis pernai užbaigė dailės mokslo tam institute, bet su tuo neapsistojęs kaip pa- rastai žmonės padaro. Praeitą rudenį jis paėmė "post gradu- ate" mokslo Art Institute ir vos pusei metų neprabėgus fakul- teta nutarė pasikviesti P. Šileikį prie savo draugijos. —K.

LIEUVIŲ KALBĄ STUDI- JUOJANTIEMS.

Užėjus pasauliniui karui, su- sisiekimas su Europa buvo pa- kirštą ir norintiems studijuoti lietuvių kalbą jokių kalbai pa- švęstų vadovėlių iš Lietuvos nebuvo galima gauti. Žymes- nieji lietuvių kalbos žinovai ir rašytojai buvo užimti laikraščių redagavimu, partijų ir vertel- gystės reikalais ir nei raštu, nei žodžiu norintiems studijuoti lie- tuvių kalbą Amerikoje gyve- nantiems lietuviams negalėjo pagelbėti. Išskyrus Damijonai- čio prelemtarinę lietuvių kal- bos gramatiką jokių kitų kalbos mokslui pašvęstų raštų ameri- kiečiai neturėjo. Dabar jau be vargo galima gauti Lietuvos mokykloms leidžiamų kalbos mokslui pašvęstų gerų vadovė- lių. Studijuojantiems lietuvių kalbą mes patariame atvyžiai sekti Kl. Jurgelionio lietuvių kalbai pašvęstą raštą antrašte "Dailiojo rašto svarbieji dė- sniai", kuris pradėta spausdinti "Gyvenime". Pirmoji to rašto dalis tilpo vasario mėnesio lai- doj. —J. Lapas.

SVEČIAI IŠ LIETUVOS.

Ne taip labai senai atvyko iš Lietuvos Amerikon du studen- tai: Marčiūlonis ir Banaitis. Jų atvykimo tikslas yra rinkti tarp amerikiečių aukas. Mes tu studentų nepažįstame ir apie juos nieko negalime pasakyti. Bet Lietuvos studentų "Varpo" draugija, Aušrininkų jaunimas, Mokytojų Sąjunga ir Valstiečių Liaudininkų Partija apie juos sako:—

"Atsižvelgiant į mūsų draugų amerikiečių reikalavi- mą duoti informaciją apie studentus Marčiūlonį ir Ba- naitį, atvažiavusius Ameri- kon aukų rinkti, pareiškiame, kad įvardintieji studentai at- stovauja neskaityngai studen- tų politinę reakcine, kunigų palaimintą grupę. Mes nieko bendra su jais neturime. Iš- vaziavo nežinomi."

Mes, kaip bepartyviai Ame- rikos moksleiviai, turėti koki nors reikala, su politine grupe negalime. —J. Lapas.

KORESPONDENCIJOS

Indiana Harbor, Ind.

Cia tapo surinkta \$100.00 nupirkimui dovanų p. Karoliui Poželai.

Pas mus vis kas nors nepaprasto įvyksta. Prieš kiek laiko Lietuvių Pasilinksmimo Draugiskasis Klubas aukavo Mariampolės Realei Ginnazijai \$100.000. Dabar naujas siurprizas, kuris rodo, jog musiečiai gal jau ir perdaug "nuprogresavo".

Vasario 17 d. L. P. D. Klubas paaugavo iš \$50.00 nupirkimui p. Karpliui Poželai dovanų už jo narsumą. Renkama buvo pinigai tam tikslui ir iš narių. Surengtoji p. Poželai vakarienė taipgi buvo daroma kolekta. Tuo budu viso dovanai susidarė \$100.00.

Mano supratimu, klubas galėjo surasti praklėsenų tikslą. Lieuvoje ir Vilniuje tukstančiai našlaičių yra pagalbos reikalingi. Yra desėtkai įvairių kulturingų įstaigų, kur tokia stambi auka būtų didelės naudos atnešusi.

Reikia tiesa pasakyti, kad kai kurie klubiečiai priešinosi tam sumanymui. Bet B. R. Y. užsispyrimas persivėrė. Peikėta dar ir tai, kad sumanymo šalininkai laike ginčų paprasto mandagumo nesilaikė. Man regis, kad klubiečiai turėtų daugiau domės kreipti į tokias dalykus ir rimtumo laikytis.

Idomu, ar daug klubų pasiels taip, kaip mūsų L. P. D. K.?—Kliubietis.

Detroit, Mich.

Gal atsirastų gerasirdžių žmonių, kurie pasiimtų nelaimingus našlaičius auginti.

Vasario 9 d. po trumpos ligos numirė Barbora Mikalauskaitė-Stanienė. Ji paliko dide liame varge tris vaikučius: Marijoną — 12 metų, Pranuką — 8 metų ir Kazę — 5 metų. Našaininkė paėjo iš Budraičių kaimo, Kražių parapijos. Palaidota tapo vasario 13 d. lietuvių kapinėse su bažnytinėmis apeigomis.

Velionė buvo dora moteris, bet gyventi jai nesisekė. Prieš dvejus metus ji išsiskyrė su savo vyru Jonu Stoniu. Sunkiai

dirbdama ji vos galėjo save ir savo vaikučius išmaitinti. Tiesa, ji gaudavo pašalpą iš Motinių našlių pensionato, bet ta pašalpa buvo labai menkutė.

Jai numirus pensionatą paėmė jos vaikus ir bėdus savo globon.

Gal atsirastų pasiturinčių gerasirdžių žmonių, kurie pasiimtų nelaimingus našlaičius auginti. Stačiog skauda širdį, kuomet matai, kaip svetimtųjų ištaiga augins lietuviškoje dvasioje auklėtus vaikučius.

Prašytumėm taipgi našlaičių tėvui Jonui Stanuiui atsiųskite. Girdėjome, kad jis gyvena Akron, O. Paieina jis iš Telsių.

Atsiųskite šiuo adresu: Joe Rubik, 9833 Russell St., Detroit, Mich.

Harvey, Ill.

SLA 289 kuopos prakalbos.

Vasario 14 d. SLA 289 kuopa buvo surengusi prakalbą. Kalbėjo R. Mizara apie mokslą ir naujų idėjų skelbimų persekiojimą. Jis prisiminė senus laikus, kai mokslo vyrai buvo kankinami ir persekiojami. Dar ir šiandien tikros laisvės nėra. Visi esą atsimeną karą. Debsas buvo į kalėjimą įmestas už tai, kad drįso viešai karui pasipriešinti ir tvirtino, kad karas nėra reikalingas, nes jis vedamas už turčių reikalus. Paskui kalbėtojas pareiškė, jog Debsas girti jis nemągys, nes pastarasis esąs ne jo idėjos žmogus, nežiurint betgi to, tokiame žmonės kaip Debsas reikia dirbti (?).

Toliaus kalbėtojas kvietė rasytis į SLA. Susivienijimas yra viena geriausių organizacijų. Jam gali priklausyti įvairių nuomonių žmonės. Priklausantys Susivienijimui ne tik savo rėmėjų aprūpina, ale tuo pačiu laiku šviečiasi ir mokinas. O tai reikią, kad jie ir už savo būvį kovoja.

Po prakalbos buvo statomi klausimai. Vienas klausė, kur geriau priklausyti, kad darbininkų būvį pagerinti. Kalbėtojas atsako, jog Susivienijimui priklausant galima daug kas nuveikti darbininkų labui. Čia jau jis pabrėžė, kad partijų reikalus jis neliesias, kadangi jis pasiryžęs tik Susivienijimo

naudai kalbėti.

Buvo klausama, kas yra Ku Klux Klanas. Kalbėtojas atsakė, kad ta organizacija atsirado laike civilinio karo. Gi dabar į ją dedasi nusibankrutiję fermeriai ir visokie patriotai. Bet esą Klanas ateities neturi; jis turės susmukti.

Vienas norėjo taipgi sužinoti, kas tie Biblijos studentai yra. Kalbėtojas atsakė, kad Biblijos studentai arba tyrinėtojai sakosi šventa dvasia gyveną.

Bet greičiausia turėai finansuoja tą judėjimą, kad atitrauktų darbininkus nuo organizacijų.

Dar ir kitų klausimų buvo duodama, į kuriuos kalbėtojas gan vykusiai atsakė. Publikai buvo daug juoko.

Publikos į prakalbą nedaugiausia prisirinko. Bet visi buvo patenkinti.

Geistina, kad pas mus tiekiau būtų prakalbos rengiamos. —Teisybė Mylintis.

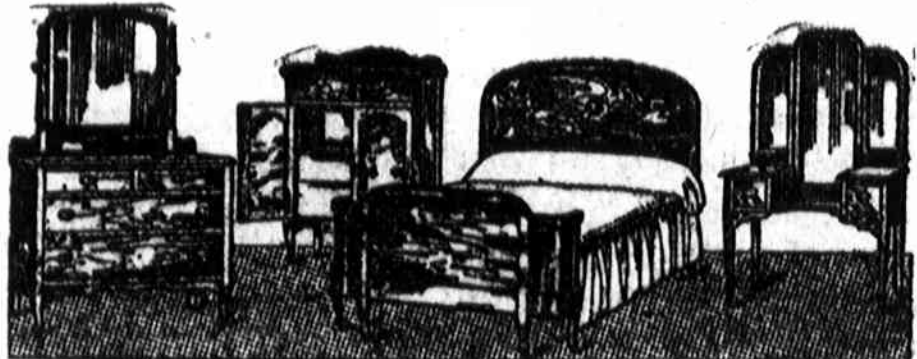
Šitie išpardavimai Ketvergii, Pėtnyčiai ir Subatai

L. KLEIN
Halsted, 14th & Liberty
COME OUT OF THE BEATEN PATH
LIETUVIAI! LIETUVIAI!

Nepamirškite šias dvi savaites

L. Klein didžiausiu numušta kainą ant visų rakandų ir ant lengvo išmokėjimo, be jokio iškašio. Dabar tik įneškite \$1 (vieną dolerį) už kožną dalyką ir bus kožnas dalykas dustatytas į jūsų namus. Atvažiuokite ir pasižiūrėkite Joną Lukošį No. 5, o paaiškinsiu jums ką tik norėsite žinoti dėl pagražinimo savo namų su gražiais rakandais arba su kitokiais dalykais.

Didelės vertės mūsų vieno dolerio įmokėjimo išpardavimas

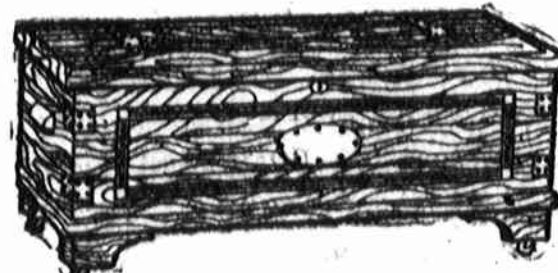

kompatuoti rėsimai miegamo kambario rakandai
Puikus Queen Anne pattern — didelis pasirinkimas — gerai padaryti — francuziško stiklo veidrodžiai dreserio — dideli stalčiai — specialiai apkaunuoti šiamo išpardavime.

Didelis Dreseris \$28.75 | Bow ir lova \$28.75
Didelis Chiffonette \$26.75 | Vanity dreseris \$39.75

Įmokėti \$1 — pristatysime bile vieną šmotą.

Puikus Cedar arba riešutinis chest, už 40% žemiau paprastos kainos.

The Cedar Chest

Yra rąnkomis nutrinti, puikiausio Tennessee raudono cedar, daugelis jų trimuosi su copper arba medžio inlay. Mieros 36 iki 48 colių ilgumo, apkaunuoti po

\$8.95 iki \$30.60

Tie aržuoliniai chest

Yra padaryti su užrakinimu ir raktais ir pamušti su cedar, 41 iki 48 colių ilgumo, apkaunuoti iki

\$24.45 iki \$41.40

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 8 ir 6 iki 8 v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija: 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 W. 22 St., kampas Leavitt St.
Phone Canal 6222
Res. 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 1988
Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlio 10-12 diena.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
1643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 6:30 iki 7:30 vakara.

DR. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
1259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakara.

DR. P. G. LUOMONS
Lietuvių Dantų Gydytojas
X-Spinduliai
2201 W. 22nd & So. Leavitt St.
Tel. Canal 6222, Chicago, Ill.
Val.: 9-12 rytė; 1-5 po pietų; 6-9 vak. Ned. naktį sutarti.

DR. A. MONTVID
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
25 W. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8065
1824 Wabasha Ave.
Humboldt 1093
Valandos: nuo 6 iki 8 vakara
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvių
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 3 iki 4 ir 6 iki 8, Ned. 10 iki 12
Naktis 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakara
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

DR. V. A. SIMKUS
Gydytojas, Chirurgas ir Akusheris
3315 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7-9 P. M.
Ned 9-12 A. M.

Garsinkitės Naujienose

DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-toj gatvės
CHICAGO, ILL.

DR. A. L. YUSKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0088

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakara
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
3248 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Resid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės Naujienose

NORTH GERMAN LLOYD

Savaitiniai išplaukimai į LIETUVĄ per
NEW YORK-BREMEN
su labai gražiais laivais
COLUMBUS - STUTTGART
MÜNCHEN
ir ant vienos klasos cabin laivų. Daug pagerintas trečios klasos patarnavimas. Parankus, uždarami kambariai del 2 ir 4 pasažierių, prie vietinių agentų, arba
NORTH GERMAN LLOYD
100 No. La Salle St.,
Chicago, Ill.

Nereikia vartoti staniko su Dr. Kirk's Stayless Health Corset

Jis tinka prie biusto labai gerai, suteikdamas figurai puikias linijas. DR. KIRK'S STAYLESS HEALTH CORSET yra ideališkas pirm ir po gimdymo. Jis suteikia teisingą palaikymą be jokių užlenkimų bile kur. Klauskite bile daktaro.
Mes reikalaujame keletą apsišvietusių lietuvių, kad parodžius šį ruba asmeniškai moterims. Pasimatyt su Mrs. R. Hanskat, 1943 Winemac Ave., Chicago, Ill., arba telefonuokite Sunnyside 3984.

PRASALINO ŠALTJ TEVO IR SUNAUS

Mr. G. E. Kuhler, 1104 Mulberry St., Louisville, Ky., rašo: "Aš ir mano sunus taipgi, vartojome FOLEY'S HONEY AND TAR COMPOUND nuo keleto prasišaldymų ir reikia atiduoti kreditą už gerą palengvinimą del FOLEY'S HONEY AND TAR COMPOUND. Puikus del prasišaldymo kosulio, persišaldymo ir užklausos gerklės. Parsiduoda visur."

FOLEY AND COMPANY,
2835-45 Sheffield Ave.,
Chicago, Ill.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Olsello kainomis visiems. Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesni po balandžio mėnesio.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

VYRAS SAKĖ KODEL NEPABANDYTI JŲ

Moteris pasakė ji pabandys. Pasekmė, Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound padarė ją sveiką ir stiprią.

East Hardwick, Vt. — "Pereitą žiemą aš negalėjau dirbti jokio darbo visai. Aš turėjau nugaros, galvos, šonų skaudėjimą ir buvau serganti nuolat per 6 mėnesius. Mes skaistam apie Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound laikraščiuose ir mano vyras sako man, 'Kodel tu nebendai jį?'

Aš pasakiau, kad pabandyčiau, jis nūjo ir nupirko man tuziną butelių. Jis padarė man daugiau gero, negu, kad aš galū pasakyti ir mano draugai sako. 'Ka tu sau padariai, tu išrodai taip sveika'. Aš pasakiau jiems, kad tai padarė man Vegetable Compound, kad aš esu sveika ir stipri. Todel neverta kentėti nuo galvos skaudėjimo ir kitų skausmų. Aš pasakysiu kiekvienam, kas jos padarė man' — Mrs. Fred Primo, Route No. 2, East Hardwick, Vermont.

Šeiminkės daro didelį klaidą daleidamos sau būti sergančiomis, kad jos negali atlikti savo nei paprastų naminių darbų.
Paskutiniu laiku visoje šalyje pirkėjai Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, 98 iš kiekvieno 100 raportų, jie yra labai pasekmingi vartojime. Pardavimui pas aptiekorius visur.

PLAČIAI PAGARSĖJĘS LINIMENTAS

Naudojamas nuo diegliančių sparnių ir muskelių.
Nuo skausmų krutinėje ir pečiuose. Kuomet reumatizmas jus muskulus atitraukia į mągą.
Nuraminimui drėgnos, durančios neuralgijos įmalybų.
Nuo šėnarinimų ir numalimų.
Nuo dieglių ir skausmų.
Patikrinkit juoni — Pravy skausmą šalin.
Visuomet laikykite bonką po ranka — niekuomet negalėt žinoti, kada jis jums bus reikalingas.
35c. ir 70c. už bonką aptiekose.
F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS.

Sustapdykit tą reumatizmo skaudėjimą tuojau! Daleiskite Turpo Turpentine Ointment, kad jis įsigyrtų į skaudamą vietą ir tuojau prailina ją! Turpo ir reumatizmo skausmai nesimašo. Kuomet Turpo ateina, skausmas prasišalina.

Mokslas sako, kad niekas taip nepagelbsti kaip terpentinas. Naujas išradimas, Turpo sujungia visus terpentino misteriškas spēkas su kitais visais gydančiais dalykais. Turpo veikia labai greitai ir pusekmingai, kuomet yra įtrinama į krutinę ar gerklę, net tuojau galima pastebėti krutinės kilnojimąsi.

Turpo prasišalina reumatizmo skausmus tuojau iš jūsų sistemos! Taipgi greitai prasišalina šaltį, skaudamą gerklę ir krupą. Sustabdo bronchitį, lumbago, neuralgiją ir katarą. Nuo to nebus puslių arba nudegimų.

Kodel kentėti? Kodel kęsti? Kodel daleisti sau skausmus? Daleiskite, kad Turpo prasišalintų jūsų skausmus. Gaukite Turpo šiandien nuo jūsų aptiekoriaus. Nebukite be to Terpentino Ointmento kuris turi tą atsakomągą Menthol ir Kamparą. Turpo 35c. ir 70c. slovikas.

PINIGAI

Roselando Lietuvon

Roselandiečiams ir kensingtoniečiams artimiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Tupikaičio aptieka, 233 East 115th St. Pinigai nueina Lietuvon greitai, su pilna garantija.
Iš Roselando ir Kensingtono siųskite pinigų Lietuvon per Naujųjų Skyrių Tupikaičio aptiekoje, 233 E. 115th St., Kensington.

Tel. Blvd. 8138
M. Wolkewich BANIS
AKUŠTERKA
Turli patyrima Pusekmingai pataujanau moterims prie gimdymo kiekvienam atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
—IS RUSIJOS—
Gera lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas tigas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1028 W 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
Dienomis: Canal 3110, Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136
Telefonai: 3410 So. Halsted St. Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 16 metal Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moterikų, Vyrų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakara. Nedėliomis nuo 10 valandos rytė iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2886

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakara. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakara. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

Telefonas Boulevard 9389
DR. S. A. BRENTA
Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena ir 6:30 iki 9:30 vakara
4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St., Chicago, Ill.

Tel Boulevard 6587
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Jei abejojate akimis, pasitarkite
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel Boulevard 6487
1648 S. Ashland Ave.
Kampas 47-toj gatvės 2-ros lubos

DR. M. ŽILVITIS, DENTISTAS
4193 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien nedėlio 9 iki 12
Telefonas Lafayette 0661

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth
Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterikų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškas ligų
Ofisas: 3348 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 9—3 po pietų; 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena, Res. 1129 Independence Blvd. Chicago

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075, Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakara. Del specialų sutarčių telefonuokit Prospect 0610

DR. B. F. GARNITZ,
Gydytojas ir Chirurgas
Rezidencija
3149 So. Morgan St.,
Valandos nuo 8 iki 10 val. nuo 12 iki 2 ir nuo 8 iki 9
Telefonas Yards 0867

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI LIETUVA KELIONĖ PER HAMBURGĄ, PILAVĄ ARBA LIEPOJŲ
Važiuokite visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiuoja į Piliavą Apleikia Lenkų juostą (karidorių)
VISA TRĖČIA KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-ry, 6-rių ir 8-rių LOVŲ
S. S. ESTONIA Febr. 27
S. S. LITUANIA March 19
TREČIOS KLESOS KAINOS I:
HAMBURGĄ \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50 — LIEPOJŲ IR MEMELI \$107.00
Dėlei laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

Pagelba Del Sergančių DYKAI KLINIKA
DAKTARUI NEREIKIA MOKĖTI
Sunkios neišgydomos ligos kurių kiti neišgydė. Ateikite dykai patarimas ir egzaminavimas.
Blood Serum Laboratories
Room 1113, Capitol Bldg. (Pirmiau Masonic Temple)
159 N. State St., kampas Randolph St.,
Valandos nuo 10 iki 7 v. v., nedėlio 10 iki 1 po p.

ELEKTRA
Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbuves. Cash arba ant lėmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTEUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

CHICAGOS ŽINIOS

Baltina McAdoo.

Užvakar atvyko į Chicago demokratų vadovas William G. McAdoo su keliais šimtais žymiesnių demokratų iš įvairių valstijų ir jie čia laikė savo pasitarimą kaip atsteigti McAdoo vardą po to, kaip išėjo aikštėn, kad jis išėjęs iš Wilsono kabineto nuėjo tarnauti, už didelę algą Doheny aliejaus interesus, kurie kyšiais ir kitais budais pasigriebė didelių valdžios aliejaus laukus Californijoje.

Ta McAdoo "išteisinimo" komedija buvo gerai surengta. Demokratai susirinko Great Northern hotely ir po visos dienos tarimosi nusprendė, kad McAdoo dar nėra per daug susitepęs aliejumi ir kad jis dar gali kandidatuoti į prezidentus. Tačiau pašaukta pati McAdoo ir po tokiam pranešimui jis dramatiškai visam susirinkimui pareiškė: "Aš priimu įsakymą" — kandidatuoti į prezidentus.

Visą tai buvo iškalno surengta ir visokie "svarstymai" buvo tik "del svieto akių". Demokratai stengėsi rodyti entuziazmo, bet kaip tai nevyko ir visą tai išėjo labai dirbtinai.

Jie visai stengėsi pažeminti prezidentą Coolidge, kaip tik besistengiantį išdalinti valdžios turtus ir sau už obalsi pasiėmė "Atgal prie teisingumo", priešingai buvusiam republikonų obalsiui "Atgal į normalumą".

Nors demokratai ir labai teisingo McAdoo, bet visgi kaip tas teisinimas jiems labai nevyko. Svarbiausiu McAdoo teisinioju buvo Tom Arthur, buvęs Montana demokratų pirmininkas. Betgi paskui pasirodė, kad ir Arthur yra giliai įpintas į aliejaus skandalą. Jis dirba ir dirbo tokioms aliejaus kompanijoms, kurios gavo pinigų iš didesniųjų kompanijų, kad ne-trukdytų ir leistų joms pasigriebti valdžios aliejaus laukus. Montanoj jis taip atvirai stengėsi kapreipti legislaturą aliejaus interesų naudai, kad prisiėję padaryti viešus tyrinėjimus, nes dėl jo veikimo buvo iškylęs nemažas skandalas.

McAdoo teisingo ir senatorius Walsh, kuris visu smarkumu smerkia republikonus dėl aliejaus skandalo, bet pradėjo smarkiai rustauti kada į tą skandalą tapo įtrauktas ir McAdoo ir kiti nariai buvusios demokratų administracijos. Jis savo teisinimą McAdoo prisiegtė susirinkimui per tą giliai į aliejaus skandalą įsipynusį Tom Arthura.

Tokių žmonių baltinimas McAdoo neturi svarbos, tik dar labiau įtraukia jį į aliejaus skandalą.

Prohibicija esanti sekminga, džiaugias vieni.

Bet kiti nurodo į padidėjimą, del prohibicijos, piktadarybių skaičiaus.

Užvakar Chicagoj įvyko Illinois piliečių konferencija. Tai organizacija, susitvėrusi tikslu remti ir padėti įvykinti prohibiciją.

Konferencija su dideliu džiaugsmu pažymėjo, kad prohibicija yra labai sekminga, tai esanti "Dievo valia" ir kartu reikalauja, kad kongresas leistų prezidentui naudoti ginkluotą spėkas vykinimui tos "sekmingos" prohibicijos.

Konferencijoj dalyvavo ir vyriausias prohibicijos komisisionierius Haynes, kuris tarp kitko pareiškė: "Jūs visi žinote apie didelį sumažėjimą girtavimo mės-tuose ir tolygų sumažėjimą piktadarybių."

Jis ragino organizacijos narius daryti didžiausį spaudimą į miestų valdžias, prokurorus ir

net pačius teisėjus kuoaštariausia bausti munšainerius, nes tai esanti jų pareiga.

Lyg ir užginčydamas Haynes tvirtinimui, kad girtavimas ir piktadarybės sumažėjo, Association Opposed to Prohibition prezidentas Plamondon pasiuntė mayorui Dever laišką su šiais klausimais komisisionieriui Haynes:

"270 žmogžudysčių papildyta Cook paviete 1923 m. Daugumoj atsitikimų svarbiausia priežastis buvo munšainas. Ar tas parodo jums, p. Haynes, kad jūs darote progresą?"

"215 chigagiečių mirė nuo munšaino 1923 m. Ką jūs, p. Haynes, iš to išvedate?"

"Penkis kartus daugiau alkoholių buvo gdoma perein-tais metais pavieto ligoninėj, palyginus su bile metais, kada aliejaus buvo atduri. Ar jūs, p. Haynes, manote, kad šis re-kordas leidžia jums girtis nu-veiktais darbais?"

"1923 m. Chicagoje buvo 40,000 daugiau areštų, negu 1922 m., o 1922 m. buvo augš-čiausi areštai miesto istorijoje."

"Paskutiniai atdary saliu-nių metais 5,723 žmonės liko uždaryti į pataisos namus. 1923 m. 15,096 žmonės liko ten uždaryti."

"Girtavimas buvo svarbiausia priežastis reikalavimų per-ekirų 1923 m. Visi rekordai skaičiaus reikalaujamų perski-rų liko perviršyti."

Vieni džiaugiasi, kad prohi-bicija laimi, kad girtavimas ir piktadarybės mažėja, o kiti visam tam užginčija. Kurių gi yra teisybė?

Lietuvių Rateliuose

Bridgeportas

K. Ramašausko puota.

Surinkta \$38 Marijampolės Realėi Gimnazijai.

Klemensas Ramašauskas, ži-nomas išdirbėjas "Oremus" vaistų persikėlė iš 18-tos gat-vės apilinkės į nuosavą namą Bridgeporte — 3313 S. Halsted St., kur atidarė puikią naują įstaigą. Paminėti tai, p. Ramašauskas vasario 17 d. susikvietė apie 30 svečių-draugų.

Po skanių pietų prasidėjo pa-alkalbėjimas. Visi linkėjo p. Ramašauskui kuogeriausios moties ir pasisekimo jo vertel-gystėje, o d. Juozas Šmotelis prisiminė apie Marijampolės Realę Gimnaziją ir paklojo ant stalo penkinę. Jį pasekė kiti svečiai ir bematant sumetė \$38.00.

Aukojo: Monika Paugienė \$15.00; Klemensas Ramašauskas, Juozas Šmotelis ir Jurgis And-žiulis po \$5.

Kun. P. P. Zalinkevičius \$2. P. Dubickas, Juozas Puga, Juozas Dobrovolskis, Valerija Uktveris, Jonas Venslovas, Petras Petkus po \$1.—Viso \$38.00.

P pinigai perduoti Juozui Šmo-teliui, kad juos atiduotų ten, kur reikalinga.

Klemensas Ramašauskas čia atsidarė naują įstaigą, vardu "Oremus Drug. Co." 3313 So. Halsted St. Vieta gan daili ir gana brangiai įtaisyta.

Ramašauskui visas įrengi-mas, namas, jo pertaisymas ir kiti dalykai kainavo virš \$40,000.00.

Kitos Bridgeporto žinios

Čia atvyko p. Jonas Venslo-vas, kontraktoriaus — namų bu-davotojas. Jis mano čia atside-ryti savo įstaigą. Sako, kad jis atlikinė savo darbus —sta-tys namus, pigiau ir geriau ne-gu eiti.

Jis mano sutverti lietuvių kompaniją namų budavojimui ir jų pardavinėjimui už lengvą ir prieinamą kainą.

Universal Bankas jau visai eina prie pabaigos savo remon-to.

Auditoriją pradėdama visu smarkumu statyti, ypač dabar, kada oras pagerėjo.

Tautiškoj parapijoj įvyko kunigų permaina. Vieton dabar-tinio kun. P. P. Zalink, parapi-ja išrinko kun. Stasį Linkų.

Parapija atgavo leidimą ren-gti balius savo svetainėje ir da-bar vėl rengiami baliiai kas su-batą ir nedėdienį; tik gaila, kad švarios publikos mažai te-sueina.

Ir vėl įnešta, kad parapija prisirašytų prie vyskupo Car-foros diocelijos. Tulas mand-ruolis atnešė net lenko Hoduro "blankas". Vyrai, nesėkite po lenkų vištą. Vasario 17 iš-rinkta komisija daugiau tuo reikalu patirti.

Bridgeporto Halsted gatvė dabar visai tyli, nes užsidarius karčiamoms nutylo "muzika" ir "dainavimas".

Kur buvo karčiamos, vietos liko tuščios, aplėistos; daug ge-rų vietų liko kitokiems biz-niams.

Iš visų karčiamninkų turbūt tik vienas Jokubas Maskalinas dar užsiliko. Jis atidarė lengvų valgių ir "Chili Con Corne" res-toraną. Maskoliusas sako, kad lietuviai valgo ir myli "Chile Con Carne".

Čia, prie Halsted ir 32 atsi-darė golfo mokykla. Pradinės lekcijas golfą lošti duoda A. K. Menas. Daug turi lankytojų. —Ursus.

Aštuonioliktosios Apilinkės

Draugystė Palaimintos Lie-tuvos laikė savo susirinkimą vas. 17 d., Malinausko svet., 19 ir Halsted gt. Iš metinio susi-rinkimo protokolo pasirodė, kad draugija gerai gyvuoja ir turi virš \$9,000 furto. Tvarka irgi gera. Prieš kiek laiko buvo įsivyravus politika, bet visa tai dabar išnyko.

Draugija duoda garbės žen-kulius tiems nariams, kurie per dešimtį metų neėmė pašelos. Pasirodo, kad ir šiemet dova-nas turi gauti dešimt narių. Buvo nutarta garbės dovanas duoti visiems vienodas — \$10 vertės žiedus. Bet pereitam su-sirinkime tas nutarimas liko sulaūžytas, vienam draugui leidžiant pačiam pasirinkti do-vaną. Tai negerai, nes daug gražiau, kada yra duodamos vienokios dovanos.

Draugija turi pirkusi Lietu-vių Auditorijos 10 šerų. Drau-gijos atstovas toj Bendrovėj pereitam susirinkime išdavė la-bai nepatenkinusį Draugiją ra-portą. Pasirodo, kad toj Bendrovėj draugijai atstovai mažai turi teisių ir ne viską gali sužinoti ką veikia direkto-riai, nes direktoriai laiko susi-rinkimus atskirai nuo draugi-jų atstovų. Į prišmetinį Drau-gijos susirinkimą buvo atsilan-kę Auditorijos Bendrovės at-stovai ir kvietė Draugiją prisidėti prie Bendrovės. Draugija buvo maniusi pirkti 200 Audi-torijos šerų, bet pradėjai, iš-bandymui, nupirko tik 10. Bet dabar norėtų ir tuos dešimtį šerų atsimiti, nes daugelis iš-reiškė, kad su Bendrovėmis reikia būti atsargiems, delei nuolatos kilančių jose nesusi-pratimų.

Ši draugija stengiasi savo na-riams pagelbėti ir kitose rei-kaluose. Keletą metų atgal du Draugijos nariai sumanė moks-lus eiti, bet paskui pritruko pi-nigų ir paprašė Draugijos pa-ramos. Draugija mielai juos parėmė, o jie prisidėjo į su-gražinti kada bus baigė moks-lą. Vienas jų baigė ir tuojaus

pašelpą gražino, gražiai drau-gijai padėkavodamas ir ant to-liau pasilikdamas Draugijos nariu. Kitas gi baigęs moks-lą, netik pašelos negražino, bet ir iš Draugijos pasitraukė. Nu-tarta paprašyti jį pašelpą grą-žinti.

Draugija rengia maskaradinį balių vas. 23 d., Meldazio sve-tainėj. Nutarta liko nedaryti afišų, bet skelbti balių vien dienraščiuose. Taip visados bu-vo daroma ir visados Draugi-jos parengimai buvo sekmin-gi. Reiškia, į šios Draugijos va-karus lankosi labiau apsišvietę žmonės, kurie skaito laikraš-čius.

—Garbės Narys.

Dr. V. A. Šimkaus pamo-ka apie džiovą

Pamoka buvo labai gera ir vi-sais žvilgsniais sekminga.

Vasario 18 d., Mildos svetai-nėje, Dr. V. A. Šimkus davė pamoką apie džiovą. Pamoka buvo prirengta tikrai sąžini-ngai ir kiekvienam suprantamai. Tokią taip gražiai ir popula-riai priruostą pamoką galėjo suprasti ir bukiusias protas. Publikos gi buvo prisirinkusi pilnutėlė svetainė ir kas pir-miausia puolė akin tai tas, kad šį sykį moterų buvo gal net ir daugiau negu vyrų.

Viena tik gaila, kad rengėjos, matomai, padėjusios nemažai triuso prie pamokų surengimo, publika leido klausytis pamokų dykai. Juk buvo nemažai iška-čių: svetainė, plekantai, kitokis darbas, o taipiau ir sugaištis gerb. prelegento, — visa tai su-teikta publikai dykai. Aš ma-nau, kad kiekvienas būtų noriai užsimokėjęs įžangos nors 25c., nes pamoka buvo tikslinga, rimta ir naši. Šiandie, ypač Ameriko, neverta rengti dykai pamokas. Kas nori pasimokinti-pasilavinti, tas gali užsimokėti 25c ar daugiau.

Visgi reikia pripažinti ir tin-kamas kreditas atiduoti kaip gerb. prelegentui Dr. Šimkui, taip ir rengėjos už tokį nau-dingą vakarą. Todel lai bus man leista viešai tarti ačiū jums — rengėjos ir prelegentui. Dau-giau tokių turiningų ir tikslių pamokų, o mūsų lietuviui ir li-tuvės nejučiomis-nematomai prailgins savo gyvenimo dienas ir sutaupins sveikatą.

— Dr. A. L. Graičunas.

A + A

ONA SKUKAUSKIENE

Persikyrė su šiuo pasauliu, vasario 18 dieną po ilgos ligos ligonbuty, turėjo 22 metų am-žiaus, paliko nuliudime vyrą Kazimierą, dukterį Eleonorą 2½ metų, tėvą, motiną ir brolį Juozą.

Laidotuvės atsisbus penktadi-ny, iš namų 3231 So. Auburn Ave. 8:30 val. ryto ir Sv. Jurgio bažnyčią, iš ten į Sv. Kazimie-ro kapines.

Giminės, draugai ir pažysta-mi meldžiami dalyvauti laido-tuvėse.

Laidotuvėms patarnauja gra-borius Masalskis.

Pasilieka nuliudę

Vyras, duktė, tėvas, motina ir brolis.

MARIJONA PETRAUSKIENE

Mirė vasario 19, 1924, 9:20 vakare, po vyro mirties 2 me-tu ir 1 mėnesį. Po tėvų Kaulakaitė. — Andrejaus miestelio, Kretingos apskr. Paliko didel-iam nuliudime 2 vaikai, Kos-tantas 7 metų ir Julijoną 2 me-tų. Brolis J. Kaulakis ir sesuo A. Žvinakienė, o Lietuvoj tėvus ir 3 seseris. Laidotuvės bus su-batų, vasario 23, 1924, iš namų 3219 Auburn Ave. į Sv. Jurgio bažnyčią, o paskiau į Sv. Kazi-miero kapines. Kviedame vi-sus pažystamus ir gimines da-lyvauti laido-tuvėse. Patarnau-ja graborius Masalskis.

Liekamės nuliudę

Moteris, Sūnus ir Dukterys.

Melrose Park

Rengia vakarą.

Naujienose retai kada pasiro-ko žinių apie Melrose Park lie-tuvių judėjimą, lig kad čia nie-ko nebutų veikama. O betgi čia veikiama nemažai, tik nie-kas nepraneša laikraščiams.

Subatų, vasario 23 d. ren-giamas yra vienas puikiausių vakarų, kokių čia labai retai bu-na. Artistai bus net iš Chiga-go ir sulūs labai juokingą ko-mediją "Daina be galo". Tai įvyks Vaiciulio svet., 23 ir Lake gat., 8 val. vak. Vakarą rengia bendromis spēkomis Apšvietos Jaunų Merginų Choras ir Vyrų Dailės Kvartetas. Be vaidini-mo bus dar merginų klasiniai šokiai, vyrų kvartetas, duetų, solo ir kitokių pamarginimų, taip kad vakaras bus labai mar-gas ir įdomus. Ypač klasiniai šokiai ir kvartetas Melrose-par-kiečiams bus tikra naujienybė. — Melrose parkietis.

Roseland

Naujienų 40 num. tulas Dar-bininkas kritikuoja Roselando Lietuvių Amerikos Piliečių Po-litišką Klubą ir sako, kad tas klubas yra tiek reikalingas, kaip vežimui penktas ratas; taipiau kad jis yra organizuoja-mas vien mulkinimui darbinin-kų, nors ir stengiasi dengtis

Severos Gvėdules užtikino

Užkimimas

Severa's Cough Balsam

Severos Kalendorius 1924

W. F. SEVERA CO

ROZALIJA VALUNIENE

Persikyrė su šiuo pasauliu, vasario 18 d. 2 val. ryto. Ame-rikoj išgyveno apie 25 metus. Paliko dideliame nuliudime vy-rą Simaną Valuną, dukterį Li-ną, sūnų Juozapą ir dukterį Ro-zalią.

Laidotuvės atsisbus pėtnyčioj vasario 22 d. 9 val. ryto iš na-mų 9200 Greenwood Ave. į baž-nyčią Sv. Jakono ant 91-mos ir Langley Ave. iš ten į Sv. Ka-zimiero kapines. Laidotuvėms patarnauja graborius Ign. J. Zolp, 4603 S. Marshfield Ave. Tel. Blvd. 5203.

Visus gimines ir pažystamus kviedame dalyvauti laido-tuvėse.

Nuliudę

Vyras, Simanas, dukterys, Lyna, Rozalija ir sūnus Juozapas Valuna.

Laidotuvėms patarnauja gra-borius Masalskis.

Pasilieka nuliudę

Vyras, duktė, tėvas, motina ir brolis.

Laidotuvėms patarnauja gra-borius Masalskis.

Pasilieka nuliudę

Moteris, Sūnus ir Dukterys.

ROZALIJA VALUNIENE

Persikyrė su šiuo pasauliu, vasario 18 d. 2 val. ryto. Ame-rikoj išgyveno apie 25 metus. Paliko dideliame nuliudime vy-rą Simaną Valuną, dukterį Li-ną, sūnų Juozapą ir dukterį Ro-zalią.

Laidotuvės atsisbus pėtnyčioj vasario 22 d. 9 val. ryto iš na-mų 9200 Greenwood Ave. į baž-nyčią Sv. Jakono ant 91-mos ir Langley Ave. iš ten į Sv. Ka-zimiero kapines. Laidotuvėms patarnauja graborius Ign. J. Zolp, 4603 S. Marshfield Ave. Tel. Blvd. 5203.

Visus gimines ir pažystamus kviedame dalyvauti laido-tuvėse.

Nuliudę

Vyras, Simanas, dukterys, Lyna, Rozalija ir sūnus Juozapas Valuna.

darbininkais. Tą paslaptį atiden-gęs vas. 4 J. I. Bagdžiūnas, ku-ris pradėjo agituoti už republi-konus.

Del Bagdžiūno prakalbų rei-kia pasakyti, kad jis buvo kvies-tas paaiškinti apie politiką ir kokią svarbą ji turi. Vieton to jis pasiūlė mums republikonų partiją remti. Bet Bagdžiūno kalba dar nepadarė klubą re-publikonišku ir jo tokiu nepada-rys. Prie klubo priklauso vien darbininkai ir jie negali priimti

(Tąs ant 8-to pusl.)

Į Lietuvą

Pirkite atvažiavimo laivakortes ju-sų giminėms Lietuvoje. Kompani-jos nuosavas ofisas Kaune gerai pa-tarnauja visiems lietuviams pasa-žieriams.

White Star Line

N. Y. — Cherbourg — Southampton išplaukiam subatomis. Didžiausi lai-vai Majestic, Olympic, Homeric. Grei-tas susisiekimas su Baltijos portais.

American Line Su

White Star Line Sykiu

N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg

Paprasti išplaukiamai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitas susisiekimas su baltijos portais.

RED STAR LINE

N. Y. Plymouth — Cherbourg — Antwerp

Nuolatiniai išplaukiamai. Gera kelionė. Nauji laivai Belgenland, Zealand ir Gothland (3 kles).

Viskas užtikinama, privatiški pasidėjimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsišaukite prie vietinių agen-tų arba

Pasažierių Departamentas

127 So. State St., Chicago, Ill.

French Line

NEW YORK — HAVRE

SUFFERN, Feb. 27

LA SAVOIE, Mar. 11

CHICAGO, Mar. 11

PARIS, March 12

ROCHAMBEAU, Mar. 22

NEW YORK VIGO (SPAIN), BORDAUX

Rašykite del Alingdijos aprašomos kavinės juos vietiniai agentai arba į didįjį ofisą 19 State Street New York.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydau staigias ir chronines ligas NAPRAPATI-JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak.

Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:

11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

Physical Therapy Institute

DR. ANELE KAUSHILLAS

Chiropractor, Naturopathes, Electro-Therapy

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias staigias ir kroniškas li-gas: Nervų, Vidurių, Paralyžių, Reumatizmą ir kitokias ligas vy-rų, moterų ir vaikų.

3250 So. Halsted St. Ant viršaus Universal State Bank

Valandos: 1 iki 8 vakare. Nedėliom 9—12 ryto. Phone Yards 4951

ACIU GIMINEMS IR PAŽYSTAMIEMS

A. A. JURGIS GABAVIČIUS

palaidotas subatų, vasario 16 d., 1924

palaidotas Tautiškos kapinėse per pasidarbavimą brolio Kazimiero Ga-bavičiaus, Jono Gudelio ir Rity pažy-stamų suaukautat del pagrabu nuo se-

kancijų ypatu:

Zigmās Adukevičius \$15.00

Joseph Sakalauskis 5.00

Joseph Budrevičius 5.00

Romas Breskis 5.00

John Gudelis 10.00

Benediktas Balčunas 1.00

John Sakalauskis 1.00

John Širvidas 1.00

Mary Butkus 1.00

Joe Kizas 1.00

Mrs. Šimkus 5.00

Alfonas Gudelis 1.00

Anupras Rakauskas 1.00

Kazimieras Rasickas 5.00

Jonas Bakunas 1.00

Vladas Tindžiulis 1.00

\$59.00

